

Návrh katalogu projektů pro rozvoj místní akční skupiny Hornolidečska v programovém období 2014-2020

Johana Kráčmarová

Bakalářská práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Johana Kráčmarová
Osobní číslo: M140311
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná správa a regionální rozvoj
Forma studia: prezenční

Téma práce: Návrh katalogu projektů pro rozvoj Místní akční skupiny
Hornolidečska v programovém období 2014–2020

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Podejte rozbor teoretických aspektů rozvoje venkova.
- Představte úlohu místních akčních skupin ve vztahu k rozvoji venkovských oblastí a programovému období 2014–2020.

II. Praktická část

- Vymezte a popište základní socioekonomickou charakteristiku území Místní akční skupiny Hornolidečska.
- Analyzujte rozvojové potřeby území Místní akční skupiny Hornolidečska, jak z pohledu primárních, tak sekundárních dat.
- Navrhněte katalog projektů pro rozvoj Místní akční skupiny Hornolidečska v programovém období 2014–2020.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BINEK, Jan et al. Synergie ve venkovském prostoru. 1. vyd. Brno: GaREP, 2011, 116 s. ISBN 978-80-904308-8-4.

KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. Územní samospráva-udržitelný rozvoj a finance. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2012, 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

KLUFOVÁ, Renata. Demografický vývoj a typologie českého venkova v kontextu prostorových souvislostí. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 276 s. ISBN 978-80-7478-733-1.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů. 3. vyd. Praha: Grada, 2015, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

WOODS, Michael. Rural Geography: Processes, Responses and Experiences in Rural Restructuring. 1st ed. London: SAGE Publications, 2005, 331 s. ISBN 0-7619-4761-2.

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 15. prosince 2016
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. května 2017

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 12.5.2017

Jméno a příjmení: JOHANA KRAČMAROVÁ

.....Kračmarová

podpis diplomanta

ABSTRAKT

Téma bakalářské práce řeší významnou otázku rozvoje venkovských regionů na příkladu mikroregionu Hornolidečsko, jedná se o příhraniční rurální region. Cílem práce je identifikovat rozvojové potřeby tohoto regionu a podpořit jejich realizaci s ohledem na dotační tituly z EU v programovém období 2014-2020. Za využití metod rozhovoru, analýzy a syntézy jsou vymezeny rozvojové potřeby regionu. Na tomto základě je tvořen katalog projektů, přinášející zefektivnění bezpečnosti infrastruktury na Hornolidečsku, zatraktivnění veřejného prostoru, zvýšení úrovně vzdělávání a lepší uplatnění žáků na pracovním trhu.

Klíčová slova:katalog projektů, mikroregion Hornolidečsko, programové období 2014-2020, rozvoj venkova

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with the issue of development in rural regions on the example of microregion Hornolidečsko, which is located in rural border area. The aim of the thesis is the identification of development needs of this region and support of their realization with regard to EU subsidies in the 2014-2020 programming period. Using interview, analysis and synthesis as methods, the needs of the region are defined. On this basis a catalog of projects is made, increasing the effectivity of infrastructure safety in the Hornolidečsko region, the attractiveness of public areas and raising the level of education and performance of absolvents the labour market.

Keywords:mikroregion Hornolidečsko, 2014-2020 programming period, project catalog, rural development

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce panu RNDr. Pavlu Bednáři, Ph.D. za odpovědné a odborné vedení mé práce, za užitečné rady a vstřícnost. Také děkuji manažerovi MAS Hornolidečska panu Aleši Lahodovi, za ochotu a poskytnuté informace.

Dále bych chtěla poděkovat rodině a blízkým za podporu nejen při psaní bakalářské práce, ale i po celou dobu studia.

Motto

„Když všichni mluví o nemožnostech, hledej možnosti.“ T. Baťa

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 TEORETICKÉ ASPEKTY ROZVOJE VENKOVA	13
1.1 REGIONÁLNÍ ROZVOJ.....	13
1.1.1 Vymezení regionu	13
1.1.2 Aktéři regionálního rozvoje	13
1.2 ROZVOJ VENKOVA.....	14
1.2.1 Vymezení venkovských oblastí.....	14
1.2.1.1 Vymezení venkovských oblastí dle EU	15
1.2.1.2 Vymezení venkovských oblastí dle ČR.....	16
1.2.2 Charakteristika venkovských oblastí.....	17
1.2.3 Problémy a potřeby venkovských oblastí	18
2 PROBLEMATIKA MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN	20
2.1 VYMEZENÍ POJMU MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA.....	20
2.2 VÝHODY SPOLUPRÁCE NA PLATFORMĚ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN	21
2.3 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN V ČR.....	22
2.4 VZNIK A VÝVOJ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN V ČR	23
3 CHARAKTERISTIKA PROGRAMOVÉHO OBDOBÍ 2014-2020 ČR	25
3.1 PŘÍPRAVA PROGRAMOVÉHO OBDOBÍ 2014-2020 ČR	25
3.2 OPERAČNÍ PROGRAMY V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2014-2020 ČR	26
3.2.1 Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	26
3.2.2 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání.....	27
3.2.3 Operační program Zaměstnanost	27
3.2.4 Operační program Doprava.....	27
3.2.5 Operační program Životní prostředí.....	27
3.2.6 Integrovaný regionální operační program	27
3.2.7 Operační program Praha -pól růstu ČR.....	28
3.2.8 Operační program Technická pomoc	28
3.2.9 Operační program Rybářství 2014-2020.....	28
3.2.10 Program rozvoje venkova	29
3.3 KOMPARACE PROGRAMOVÉHO OBDOBÍ 2007-2013 ČR S PROGRAMOVÝM OBDOBÍM 2014-2020 ČR.....	29
II PRAKTICKÁ ČÁST	31
4 MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA HORNOLIDEČSKA	32
4.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ MAS HORNOLIDEČSKA	32
4.2 VZNIK A VÝVOJ MAS HORNOLIDEČSKA	34
4.3 FINANCOVÁNÍ MAS HORNOLIDEČSKA.....	34
4.3.1 Financování v programovém období 2007-2013	34
4.3.2 Financování v programovém období 2014-2020	35
5 ZÁKLADNÍ SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA MAS HORNOLIDEČSKA	36
5.1.1 Obyvatelstvo	36

5.1.2	Vzdělanostní struktura obyvatel.....	39
5.1.3	Trh práce	41
5.1.4	Infrastruktura.....	43
5.1.5	Zemědělství a průmysl	45
5.1.6	Cestovní ruch	46
5.1.7	Kultura a památky	48
6	ANALÝZA ROZVOJOVÝCH POTŘEB ZE SEKUNDÁRNÍCH DAT.....	51
7	ANALÝZA ROZVOJOVÝCH POTŘEB Z PRIMÁRNÍCH DAT	54
7.1	EX POST HODNOCENÍ STRATEGIE 2007-2013	54
7.2	EX ANTE HODNOCENÍ STRATEGIE NA OBDOBÍ 2014-2020	55
7.3	RIZIKA USKUTEČŇOVÁNÍ PROJEKTŮ.....	57
7.4	SPOLUPRÁCE V RÁMCI MAS	57
7.5	ROZVOJOVÉ POTŘEBY	58
8	SWOT ANALÝZA	59
9	NÁVRH KATALOGU PROJEKTŮ PRO ROZVOJ MASH.....	60
9.1	PROJEKT Č. 1- REKONSTRUKCE A MODERNIZACE AUTOBUSOVÝCH ZASTÁVEK A VÝSTAVBA CHODNÍKŮ V OBCI VALAŠSKÁ POLANKA.....	60
9.2	PROJEKT Č. 2 POŘÍZENÍ VYBAVENÍ A VYBUDOVÁNÍ JAZYKOVÉ LABORATOŘE V ZÁKLADNÍ ŠKOLE HORNÍ LIDEČ PRO ROZVOJ KOMUNIKACE V CIZÍCH JAZYCÍCH.....	62
	ZÁVĚR	63
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	64
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	70
	SEZNAM OBRÁZKŮ	71
	SEZNAM TABULEK.....	72
	SEZNAM PŘÍLOH.....	73

ÚVOD

Venkovské oblasti se potýkají s mnoha problémy, jako je například špatná dopravní obslužnost, nízká úroveň vzdělání obyvatelstva nebo vysoká nezaměstnanost. Proto je důležité, aby se venkov neustále rozvíjel a zlepšovala se tak pozice venkovských obcí, ať už z pohledu zajištění kvalitních podmínek pro život obyvatelstva, zajištění dostatečné dopravní obslužnosti nebo podpory drobných podnikatelů a zaměstnanosti. V nynější době je rozvoj venkovských oblastí podporován opatřeními a nástroji ze strany EU a i z národních fondů prostřednictvím platformy MAS. S pomocí dotací je tedy možné uskutečnit i projekty, jenž by nemohly být pouze z rozpočtů obcí financovány. Důležitá je i účast podnikatelských subjektů a neziskových organizací na rozvoji obcí.

Příhraniční, rurální mikroregion Hornolidečsko, jehož rozvoj je v bakalářské práci řešen, se rovněž potýká s obecnými problémy venkovských oblastí a je nutností je z hlediska budoucího rozvoje řešit. Území MAS Hornolidečska má však kromě typických problémů rurálních regionů zároveň významné kulturní a přírodní předpoklady pro rozvíjení se v rámci cestovního ruchu, a proto by bylo vhodné tento jeho potenciál využít. Přínosem práce je identifikování rozvojových potřeb Hornolidečska na základě vypracování socioekonomické analýzy a na základě rozhovorů s aktéry MAS Hornolidečska. Ve vztahu k financování z dostupných dotačních prostředků EU v programovém období 2014-2020 je navržen katalog projektů, obsahující projekty, které pomohou k budoucímu rozvoji území MAS Hornolidečska a k řešení problémů s kterými se tento venkovský region potýká.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

V rámci zpracování bakalářské práce jsou stanoveny 3 cíle. Cílem je vypracovat literární rešerši na téma rozvoje venkova a regionálního rozvoje, fungování spolupráce obcí na platformě MAS a charakteristika operačních programů a programového období 2014-2020. Druhým cílem je vypracování socioekonomické analýzy a provedení rozhovorů s aktéry MASH. Na základě dat ze socioekonomické analýzy a rozhovorů bude vypracována analýza rozvojových potřeb a poznatky budou shrnuty ve SWOT analýze. Hlavním cílem práce je vypracování katalogu projektů pro rozvoj MASH v programovém období 2014-2020, při využití metod uvedených níže.

Literární rešerše

Metody literární rešerše bylo využito při psaní teoretické části bakalářské práce. Rešerše je soupis literatury na vybrané téma a zpracování práce na základě poznatků získaných z dostupných informačních zdrojů. (Co je rešerše, © 2017)

Rozhovor

Rozhovor je ve všech používaných variantách dynamický proces, ve kterém předává jedna osoba své informace, myšlenky, sdělení a podněty druhé osobě nebo skupině osob. Může být veden formálně či neformálně a obvykle se odehrává formou otázek a odpovědí tazatele. Efektivní rozhovor je tradičním zdrojem primárních informací. (Vymětal, 2008, s. 122) Při sběru primárních dat bude využita metoda osobního rozhovoru s aktéry MASH. Rozhovor bude veden podle připravených okruhů konverzace.

SWOT analýza

Jedná se o jednoduchý nástroj, koncepční rámec pro systematickou analýzu, který je zaměřen na charakteristiku klíčových faktorů ovlivňujících strategické postavení. SWOT analýza využívá závěrů předchozích analýz, tím, že identifikuje silné a slabé stránky a porovnává je s vlivy okolí podniku, s příležitostmi a ohroženími. Uplatnění SWOT analýzy má za základní cíl rozvíjet silné stránky a potlačovat slabé a současně být připraven na potenciální hrozby a příležitosti. (Sedláčková a Buchta, 2006, s. 91) SWOT analýza bude v práci využita ke shrnutí poznatků ze socioekonomické analýzy a analýzy, která bude provedena na základě rozhovoru s aktéry MASH.

Analýza a syntéza

Při analýze se výzkumník soustředí na detaily jevu. Základem analýzy je rozklad složitějšího celku na menší jednodušší části. Základem je dále klasifikace jednotlivých částí celku a jejich rozčlenění do kategorií podle společně sdílených nebo rozdílných znaků. V rámci analýzy je zkoumána i struktura celku a vztahy mezi jednotlivými prvky a dochází tak k rozpracování zkoumaného problému a k hlubšímu proniknutí do jeho podstaty. Syntéza je opačný proces, jelikož funguje na spojování dvou a více prvků do jednoho celku. Dospívá k závěru na základě shrnutí dílčích poznatků, pomocí syntézy poznáváme vnitřní strukturu celku, pozorujeme vztahy jednotlivých prvků a jejich funkce. Syntéza většinou navazuje na předchozí analýzy zkoumaných jevů a oba procesy se vzájemně doplňují a tvoří výzkumný nástroj. (Sedláková, 2014, s. 25) Metoda analýzy bude v práci využita při zpracování socioekonomické analýzy, která bude věnována demografické struktuře obyvatel, vzdělanostní struktuře, trhu práce, infrastruktuře území Hornolidečska a dále cestovnímu ruchu a kulturnímu dědictví. Syntézy bude v práci využito při shromáždění informací o budoucích rozvojových potřebách Hornolidečska z primárních a sekundárních dat.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 TEORETICKÉ ASPEKTY ROZVOJE VENKOVA

1.1 Regionální rozvoj

Jednotná, ustálená a obecně přijímaná definice regionálního rozvoje neexistuje. Většina přístupů k regionálnímu rozvoji se však shoduje v tom, že jej chápou jako rozvoj samotného území, ale i jako činnost, kterou vykonávají představitelé veřejné správy, neziskového a soukromého sektoru, aby rozvoj území podpořili. Regionální rozvoj zahrnuje velké množství složek, například hospodářský rozvoj, sociální rozvoj, rozvoj dopravy, rozvoj podnikání atd. Smyslem rozvoje regionu, ať už ho chápeme z jakéhokoliv pohledu, je zlepšování podmínek v regionu tak, aby byl udržován či rostl blahobyt obyvatel. (Maier et. al., 2012, s. 171)

1.1.1 Vymezení regionu

Způsob, kterým je region vymezen se nazývá regionalizace. Rozlišujeme dva základní typy regionalizace, tedy vymezení regionu.

První způsob vymezuje region jako území, které se vyznačuje společnými znaky, tzn., že můžeme region vytyčit například podle míry nezaměstnanosti, koncentrace průmyslu nebo HDP/obyvatele. V tomto případě se jedná o tzv. homogenní region, kdy přestože je daný region ve sledovaném znaku stejný v ostatních se může lišit, a to zase nazýváme heterogenita regionu. Zejména z důvodu hlediska dostupnosti statistických dat rozlišujeme administrativní regiony. U těchto regionů je důležitým znakem společná samospráva, resp. státní správa. Z hlediska administrativního za regiony můžeme považovat kraje, státy nebo nadnárodní celky (EU). (Čadil, 2010, s. 1)

Druhým způsobem vymezení regionu je tzv. funkční vymezení, které je založeno na sledování především ekonomických vazeb mezi jednotlivými subjekty v území. Toto vymezení označuje jako region území, kde jsou vazby mezi subjekty intenzivní v rámci regionu a výrazně méně intenzivní mimo region. (Čadil, 2010, s. 2)

1.1.2 Aktéři regionálního rozvoje

Aktéry regionálního rozvoje jsou obyvatelé regionu, firmy v regionech působící či do něj přicházející, neziskové organizace, v nichž se obyvatelé sdružují za různými účely a rovněž veřejná správa. Aktéři mohou vytvářet různé zájmové skupiny, kde mohou prosazovat svoje preference, potřeby i představy o budoucím možném rozvoji regionu. Různí aktéři

regionálního rozvoje mají totiž odlišné pohledy na to, co je pro region dobré, a naopak co je pro region nežádoucí. Mají různé preference a rozdílně chápou samotné potřeby regionu. Odlišnost je ovšem objektivní, protože odráží různé jednotlivé potřeby aktérů a i jejich kompetence a role v regionálním rozvoji. V případě aktérů z veřejného sektoru je význam a vliv na rozvoj regionu dán především jejich kompetencemi, které jsou dány příslušnou právní úpravou. Význam a vliv aktérů z podnikatelské sféry je dán jejich postavením v regionu a ekonomickou velikostí. Je jasné, že rozhodování větší firmy, která zaměstnává v regionu několik set lidí je významnější, než rozhodování firmy, která je několikanásobně menší. I malá firma však může mít pro rozvoj regionu význam, například pokud začne provozovat nový druh hospodářské aktivity. Dopad jednotlivých rozhodnutí všech aktérů regionálního rozvoje závisí vždy na velikosti území, které chtějí aktéři ovlivnit a o jehož rozvoj se jedná. (Maier et. al., 2012, s. 172-173)

1.2 Rozvoj venkova

Rozvoj venkova můžeme charakterizovat jako proces zlepšování pozice venkovských obcí a krajinné sféry, ve které se obce rozléhají. Tento proces směřuje především k: vytvoření harmonického systému kulturní krajiny, rozvoji, celkové pestrosti a specifik venkovských oblastí, zajištění kvalitních podmínek pro život obyvatelstva, vytvoření stabilního ekonomického systému zajišťující pracovní příležitosti, rozvinutí občanské společnosti, zajištění dostatečné dopravní dostupnosti a to při rozvinutí a optimalizaci procesů řízení na všech hierarchických úrovních. (Binek et al., 2011, s. 5) Rozvoj venkovských sídel je v současné době podporován nástroji a opatřeními z evropských i národních zdrojů a fondů. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 72)

1.2.1 Vymezení venkovských oblastí

Historie geografie je plná odkazů na regiony, půdy a různá společenství, které by dříve mohly být považovány za venkovské oblasti. Za posledních 30 let však proběhlo několik specifických geografických šetření, během kterých se povaha venkovských oblastí měnila a během kterých probíhaly viditelné pokusy přinést širší teoretický rámec a náhled na vymezení venkovských oblastí. (Woods, 2005, s. 1)

1.2.1.1 Vymezení venkovských oblastí dle EU

Evropská unie využívá pro vymezení venkovských oblastí metodiku OECD, která je založena na hustotě obyvatelstva na úrovni obcí (LAU 2), kdy obce s méně než 150 obyvateli/km² jsou považovány za venkovské.

Na úrovni regionů (NUTS 3) rozlišujeme regiony:

- převážně městské- podíl obyvatelstva ve venkovských obcích činí méně než 15%
- významně venkovské (respektive smíšené)- podíl obyvatelstva ve venkovských obcích se pohybuje mezi 15% a 50%
- převážně venkovské- podíl obyvatelstva ve venkovských obcích činí více než 50%

Toto vymezení je však ovlivněno velikostí městských center. Pokud má město více než 200 000 obyvatel, a to je zároveň více než 25% všech obyvatel regionu, stává se z převážně venkovského regionu region smíšený. Pokud má město více než 500 000 obyvatel, a to je zároveň více než 25% všech obyvatel regionu, stává se ze smíšeného regionu region převážně městský. (Matoušková, 2011)

Dále evropská unie využívá definice statistického úřadu EU (EUROSTAT), která používá k vymezení venkovských oblastí vedle hustoty zalidnění také absolutní počet obyvatel. Regiony lze dle získaného stupně urbanizace rozdělit opět do 3 kategorií:

- hustě obydlené zóny s hustotou zalidnění větší než 500 obyvatel/km² a počtem obyvatel alespoň 50 000
- přechodné zóny s hustotou zalidnění větší než 100 obyvatel/km² a počtem obyvatel alespoň 50 000, které nespádají do předchozí kategorie
- řídké obydlené zóny, které zahrnují všechny ostatní obce a seskupení obcí, které nesplňují výše uvedená kritéria (tedy venkovský prostor).

Výhoda těchto dvou definic je v jednoduchosti, jelikož pracují s dobře dostupnými údaji. Na druhou stranu mají tyto definice ale i řadu nevýhod, protože hustota zalidnění v různých státech není srovnatelná. Může se tedy stát, že za venkov je v jedné zemi považováno jen malé množství nejmenších obcí, zatímco v druhé zemi to bude celé území státu kromě hlavního města. (Binek et al., 2007, s. 21)

Další doplňkovou metodou vymezení venkovských oblastí je přístup inspirovaný Radou Evropy a dále pak rozvinutý Evropskou komisí. Na základě této metody rozdělujeme venkovské oblasti podle stupně jejich zapojení do národního hospodářství do těchto skupin:

- integrované venkovské oblasti- jsou charakteristické rostoucí populací a zaměstnaností v sekundárním a terciárním sektoru a dále zemědělskou činností, která je klíčová pro využití půdy, jedná se o oblasti blízké městským oblastem
- středně pokročilé venkovské oblasti- jsou relativně vzdálené od městských oblastí, převládá zde primární a sekundární sektor s velkým podílem zemědělských aktivit
- odlehlé venkovské oblasti- je pro ně charakteristická nejnižší hustota obyvatelstva, nejnižší příjmy a obvykle i starší obyvatelstvo, které je zaměstnáno především v zemědělství (Pělucha et al., 2006, s. 16-17)

1.2.1.2 Vymezení venkovských oblastí dle ČR

V ČR většinou jak pro analytické, tak pro regionální účely označujeme za obce venkovského typu obce, které mají méně než 2000 obyvatel. (Binek et al., 2007, s. 21) Někdy se můžeme setkat s tím, že jsou za venkovské obce označeny i obce s počtem obyvatel nižším než 3000. To vyplývá ze zákona č. 128/2000 o obcích §3, kde je zmíněno, že obec která má více než 3000 obyvatel je městem. (Česko, 2000, s. 1737).

Klufová (2015, s. 49) ve své knize uvádí, že venkov je vymezen jako prostor, ve kterém žijí lidé s typickým životním stylem a charakteristickým vnímáním vlastní identity. Z tohoto pohledu jsou uvedeny tyto charakteristiky českého venkova:

- Venkov jako neměstský prostor- toto vymezení je prováděno s využitím obvyklých kritérií, jako je například počet obyvatelstva, hustota zalidnění apod.
- Venkov jako krajina- venkov lze vymezit specifickými rysy okolního prostředí a krajiny (prostupnost a otevřenost prostoru oproti městské aglomeraci).
- Venkov jako prostor pro zemědělství- přístup je založen na zohlednění pouze jednoho aspektu (venkov se rovná zemědělství), který nemusí být nejvýznamnější z pohledu zde realizovaných ekonomických aktivit.
- Venkov jako životní styl- odlišnost životního stylu obyvatel venkova je patrná např. v uzavřenosti lokálních komunit, v rovině osobních vztahů, které jsou úzce omezené.
- Venkov jako prostor rekreace a odpočinku- tato funkce venkova souvisí s rozvojem turismu, chataření a chalupaření.

ČR rovněž využívá i metodiky OECD.

1.2.2 Charakteristika venkovských oblastí

K charakteristice venkovských oblastí se váže mnoho definic a vymezení. Venkov můžeme označit jako souhrn katastrů venkovských obcí nebo podrobněji jako souhrn ploch zemědělské půdy, lesů, vodních ploch, venkovských sídel, polních cest a místních komunikací. Ovšem i celé území mimo plochy měst může být považováno za venkov. (Majerová et al., 2011, s. 109) Venkovské oblasti jsou také domovem různorodých kultur a jsou považovány za místa, kde můžeme zahlédnout prvky dřívějšího tradičního způsobu života. Venkovské oblasti mají význam národní identity a jsou považovány za kontrast modernosti. (Woods, 2011, s.1)

Pro venkovský prostor ČR je podle Boháčkové a Hrabánkové (2009, s. 130-131) charakteristické:

- Vysoký produkční potenciál území z hlediska potravinářské produkce. V tomto směru jsou negativem velké rozdíly mezi vlastnictvím a užíváním zemědělské půdy, protože téměř 90% zemědělské půdy je obděláváno v nájmu.
- Nevyváženost a vzájemná rozpornost zájmů jednotlivých složek agrobussinesu, což znamená, že zemědělská půda je ve vlastnictví drobných a středních podnikatelů, provozní skladovací a technologické prostory jsou ve vlastnictví soukromých podnikatelů a potravinářský průmysl i velkoobchodní sítě ovládají z velké části zahraniční společnosti.
- Hustá síť pozemních komunikací podporujících integraci venkovského prostoru s jejich spádovými centry, ovšem negativem je zde špatný stav komunikací 3. třídy a místních komunikací a rovněž nepostačující napojení na síť dálnic a síť rychlostních silnic.
- Pestrá struktura území (lesy, pastviny, louky, vodní plochy, a plochy určené k produkci zemědělských komodit).
- Profesní smíšenost venkovského obyvatelstva, převládající industriální charakter zaměstnanosti na venkově.
- Velká atraktivita a hodnota venkovské krajiny z hlediska cestovního ruchu – z hlediska kulturního bohatství vysoká koncentrace památek v malé vzdálenosti od sebe, na druhé straně může být charakteristická i zaostalá či neexistující infrastruktura cestovního ruchu- špatný až kritický technický stav památek, což způsobuje oslabení jejich ekonomického potenciálu.

- Rozšiřování zastavěného území některých venkovských sídel na úkor volné krajiny i na úkor zemědělské půdy.
- Řídké zastoupení malých a středních konkurenceschopných podniků na venkově.
- Nedostatečná dopravní obslužnost venkovských obcí.

1.2.3 Problémy a potřeby venkovských oblastí

To, že zemědělství již dávno není na venkově dominantní ekonomickou činností, je dnes už známá skutečnost. Velká část obyvatelstva dojíždí za prací mimo své bydliště. Velký význam má pro venkov cestovní ruch především v podobě chatařství a chalupářství. Kvalita života na venkově není v dnešní době však dána jen možností připojení na plyn, dostupností kanalizace s čističkou odpadních vod a veřejného vodovodu. Zachování obyvatel na venkově ovlivňuje především občanská vybavenost. Záleží na tom, zda je v obci přítomna mateřská škola, vzdálenost škol, lékařů a jaká je dostupnost služeb. Klíčová je také dopravní infrastruktura a obslužnost. Jedním z největších problémů, který trápí venkov, je stav pozemních komunikací a dopravní obslužnost. Problémem je především dojíždění za prací, za lékařskou péčí, za vzděláním, či zábavou. Část obyvatel je schopná se dopravit svým automobilem, ale zbývající část, mezi kterou můžeme zařadit hlavně děti a mládež je odkázána na hromadnou dopravu. Ta však bývá ve venkovských oblastech omezená, především o víkendech. Přitom dopravní obslužnost je pro část venkovských obyvatel klíčová, jelikož na rozdíl od městského obyvatelstva nejsou schopni řešit problémy v místě bydliště. Venkov je podle mnohých považován za neznečištěný a za lokalitu s nezatíženým životním prostředím. Mnohé obce však bojují s černými skládkami s nebezpečnými odpady, s nadměrným hlukem či s podobnými problémy, které známe spíše z městského prostředí. Specifickým problémem v této oblasti je absence čistíren odpadních vod a s tím souvisejícího kanalizačního řádu. Mnoho venkovských obcí je v tomto ohledu ještě nevybaveno. Dalším problémem venkovských oblastí může být nedostatečně fungující místní ekonomika. Ve venkovském prostoru je větší míra nezaměstnanosti než v městském, existují zde větší problémy především v zaměstnávání osob nad 55 let. I co se týká úrovně příjmů, existují mezi městy a venkovskými obcemi značné rozdíly. Z hlediska podnikání se v zemědělství zaznamenává již dlouhodobě dynamické snížení produkce. Jak už bylo zmíněno v úvodu článku této kapitoly, zemědělství už není na venkově dominantní ekonomickou činností. Potenciál je dnes na venkově spatřován v cestovním ruchu. Pro venkov je důležité, aby tato rekreační funkce byla zachována, jelikož je nezbytná pro jeho rozvoj. Oprava starších sídel a jejich rekreační využití je v současnosti nezbytnou součástí úspěšné ven-

kovské politiky a může být nepřímou podporou místních zemědělců a jejich lokální produkce. (Mátl a Srnová, 2012, s. 18-25)

2 PROBLEMATIKA MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN

Tato problematika spadá do oblasti, kde se do spolupráce na rozvoji nezapojuje pouze sama obec, ale i další subjekty. Do spolupráce se může zapojit sektor neziskový i podnikatelský. Podpora aktivit těchto 3 oblastí pomáhá udržet a rozvíjet životaschopný venkov. Venkovské oblasti v ČR představují zhruba 80% území. Cílem místních akčních skupin je tzv. rozvoj místních partnerství, MAS jsou dále nástrojem veřejné správy, přičemž jako nástroj slouží především menším sídlům. (Provazníková, 2015, s. 229)

2.1 Vymezení pojmu místní akční skupina

Místní akční skupinu můžeme definovat jako formálně ustanovenou organizaci založenou na partnerství veřejné správy, podnikatelů a neziskových organizací pracujících na konkrétním území ve venkovských oblastech. MAS jsou odděleny od autority státu, a jak už bylo zmíněno v definici, jsou založeny na spolupráci veřejné správy, podnikatelů a neziskových organizací, ke kterým se mohou připojit církve, školy nebo i jednotlivý občané. Na rozhodující úrovni nemají zástupci žádného ze sektorů nebo zájmové skupiny nadpoloviční většinu. (Slováková et. al., 2015, s. 13)

Tittelbachová (2011, s. 86) ve své knize uvádí podobnou definici, a to, že MAS jsou společenství občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejné moci), které spolupracují na rozvoji venkova, zemědělství a při získávání finanční podpory z EU a z národních programů pro svůj region metodou LEADER.

Metoda LEADER je zaměřená na podporu rozvoje venkova prostřednictvím integrovaných strategií, které jsou realizovány v konkrétních územích regionu na základě vzájemné spolupráce místních subjektů. Cílem je podpora spolupráce veřejného, soukromého a neziskového sektoru na místní úrovni a to na základě principu zdola nahoru. (Slováková et. al., 2015, s. 13-14)

Základní principy metody LEADER:

- Přístup zdola nahoru- tzn., že o budoucnosti regionu rozhodují lidé, kteří region znají, žijí v něm nebo v něm pracují, znají dobře tradice a potřeby.
- Partnerství veřejných a soukromých subjektů.
- Místní rozvojová strategie.
- Integrované a vícesektorové akce.

- Inovativnost – nalézání nových problémů venkovských regionů.
- Síťování- výměna zkušeností mezi skupinami LEADER.
- Spolupráce- společné projekty MAS v rámci státu, EU a dalších zemí. (Slováková et. al., 2015, s. 13-14)

Dnes existuje na území ČR více než 150 MAS. V celé Evropě však existují tisíce místních akčních skupin, které mezi sebou vzájemně spolupracují a předávají si zkušenosti s rozvojem venkova. (Tittelbachová, 2011, s. 86)

2.2 Výhody spolupráce na platformě místních akčních skupin

Současný výkon veřejné správy pracuje s pojmem regionální management, jehož nositeli pro účel projektu „MAS jak nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů“ jsou samotné místní akční skupiny. Regionální management představuje metody a postupy jak docílit regionální spolupráce, komunikace a shody všech aktérů regionálního rozvoje. (Slováková et. al., 2015, s. 18-19)

MAS je velmi vhodnou platformou pro spolupráci z těchto důvodů:

- Má široký záběr subjektů- sdružuje soukromou, neziskovou i veřejnou sféru.
- Zná dobře lokální prostředí- MAS podrobně mapují a vyhodnocují situaci v širokém spektru rozvojových oblastí.
- Je akční- MAS je mezi širokou veřejností stále málo známý pojem, ale v oblasti rozvoje venkova jsou MAS jedněmi z nejefektivnějších subjektů.
- Má k dispozici peníze- finanční motivace je pro řadu osob a subjektů nejučinnější.
- Má široký záběr témat- MAS nejsou zaměřeny jen na administraci projektů, ale jsou aktivní i v dalších tématech.
- Má kapacity- MAS mají zpravidla několik zaměstnanců, kanceláře a prostory k setkávání.
- Má přehled o aktuálním dění- MAS musí sledovat dění v oblasti rozvoje venkova a v oblasti dotací.
- Má zázemí národní sítě- národní síť MAS ČR poskytuje poradenství a podporu pro své členy. (Slováková et. al., 2015, s. 18-19)

Jelikož dobrovolné svazky obcí rozvíjejí spolupráci zejména na úrovni veřejné správy, MAS reagují na výzvy, na jejichž řešení veřejná správa nestačí. Spolupráce obcí na platformě MAS má tyto přednosti:

- Koordinované vyhledání projektů a následné vypracování žádosti.
- Koordinace rozvoje území spolupráce.
- Rozložení finančních nákladů při přípravě a realizaci projektu.
- Propojování, síťování aktérů zapojeného území.
- Posilování role území ve svazku či MAS.
- Setkávání aktérů a předcházení případných konfliktů vznikajících z neinformovanosti.
- Rozvoj sociálního kapitálu a zvyšování efektivity.
- Zachování autonomie obcí.
- Rozšiřování a prohlubování spolupráce a stabilizace území.
- Širší portfolio služeb občanům. (Čepelka et. al., 2015, s.13)

MAS naplňují všechny předpoklady výhodnosti spolupráce obcí a jsou moderní platformou spolupráce obcí a dalších aktérů, protože kombinují spolupráci jak veřejné správy, tak místních podnikatelů a neziskových organizací. Vyhovují potřebě participace občanů a jejich aktivní role je základním kamenem úspěchu rozvoje obcí. Pro úspěchy v rozvoji obcí na území MAS je ale podstatné, aby disponovaly dostatkem lidí ochotných spolupracovat a společně řešit problémy. Velký důraz by měl být kladen na kvalitu manažerů a administrativních pracovníků, které je nutné neustále vzdělávat například prostřednictvím informačních seminářů a workshopů. (Čepelka et. al., 2015, s.13)

2.3 Organizační struktura místních akčních skupin v ČR

Všechny MAS v ČR fungují skrze Národní síť MAS v ČR. Dle NS MAS České republiky (© 2017) je vymezena tato organizační struktura:

Nejvyšším orgánem MAS je Valná hromada NS MAS, na kterou je každá členská základna vysílá své zástupce, jeden z těchto zástupců má vždy právo na rozhodující hlas. Valná hromada volí členy do Kontrolní komise. Dalším úkolem Valné hromady je schvalování členů Výboru NS MAS, změna stanov NS MAS, schvalování koncepce činnosti a úkoly NS MAS pro nastávající období, výše členských příspěvků apod.

Výbor NS MAS je statutárním a výkonným orgánem, za svou činnost je odpovědný Valné hromadě. Výbor má minimálně 13 členů, kteří zastupují jednotlivé kraje. Výbor NS MAS zastupuje navenek jeho předseda, je zvolen ze členů Výboru NS MAS a jedná jeho jménem. Funkční období jak členů Výboru NS MAS, tak i předsedy je dvouleté.

Mezi organizační strukturu dále řadíme Kontrolní komisi. Kontrolní komise má za úkol zajišťovat kontrolu dodržování stanov a vnitřních předpisů NS MAS, účetní hospodaření a rozpočtový proces NS MAS.

Krajská sdružení NS MAS vznikají, dohodla-li se na tom nadpoloviční většina členských MAS daného kraje. Orgány krajských sdružení MAS jsou obdobné jako orgány NS MAS. Tyto orgány spolupracují se všemi MAS na území kraje.

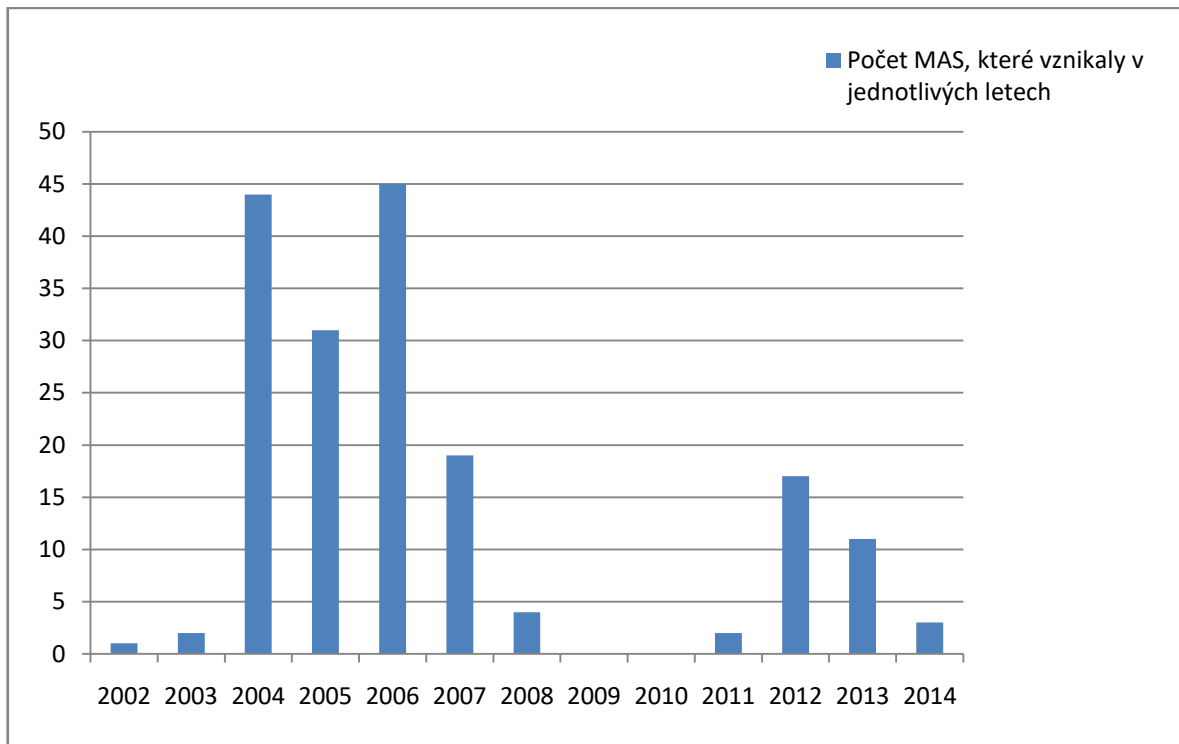
V rámci MAS jsou sjednávány dvě funkce, a to tajemník a analytik. Tajemník je zaměstnanec NS MAS, jmenuje ho Výbor NS MAS a je výkonným manažerem. Náplň funkce výkonného manažera je profesionální zajištění činností NS MAS a jejich orgánů. Analytik je rovněž zaměstnanec NS MAS a je jmenován Výborem NS MAS. Jedná se o zaměstnance, který má za úkol zajistit administrativní provoz organizace a orgánů organizace.

2.4 Vznik a vývoj místních akčních skupin v ČR

Historie místních akčních skupin není dlouhá, ovšem do ČR myšlenka MAS dorazila asi s desetiletým zpožděním od doby, kdy v západní Evropě tato forma spolupráce vznikla. Období vzniku MAS se přibližně překrývá s obdobím přípravy zrušení okresních úřadů, vznikem krajů a zavedením nové reformy veřejné správy. Informační a propagační kampaň ohledně metody LEADER začala v roce 2001 a uskutečnila se jedna z prvních jednání s představiteli Spolku pro obnovu venkova, Ministerstva pro místní rozvoj a dalšími orgány. V roce 2002 se začalo s přípravou prvních MAS a to na platformě svazků obcí. Mezi léty 2002- 2006 podporovalo Ministerstvo pro místní rozvoj v rámci svého Programu obnovy venkova tvorbu integrovaných strategií rozvoje venkovských mikroregionů. Tyto integrované strategie uskutečňovaly především svazky obcí. V roce 2003 vznikají tzv. řídicí výbory, které začínají s přípravou místní rozvojové strategie. Na jejich základě se pak zavádějí první MAS. V březnu roku 2004 byl spuštěn národní program LEADER ČR (2004-2008). (Čepelka et. al., 2015, s. 8-9)

Tento program jasně určil vznik, velikost i charakteristiku místních akčních skupin. Nejvíce MAS vzniklo mezi léty 2005-2007, a to zejména díky popularizaci programu LEADER ve venkovských oblastech a rovněž rostoucímu objemu finančních prostředků, které mohly na svou činnost získat. (Mikroregiony a místní akční skupiny, © 2008)

Na grafu můžeme vidět vývoj počtu MAS v letech 2002-2014 (stav k 1. 1. 2014).

Obrázek 1 Historie vzniku MAS v ČR

Zdroj: (Národní síť místních akčních skupin ČR, © 2014)

V oblasti vzniku a historie MAS si můžeme také připomenout, kam směřovaly první dotace. Na samém počátku v prvních dvou letech byly projekty orientovány v první řadě na nákup zemědělských strojů a technologických linek, na zpracování zemědělských a potravinářských produktů a dále na rekonstrukce společenských a kulturních zařízení. Další významnou část zaujímaly projekty se zaměřením na venkovskou turistiku a také zde byly zastoupeny projekty na zavádění informačních a komunikačních systémů do obcí či mikroregionů a pro rozvoj podnikání. V roce 2006 došlo k posunu, kdy největší objem tvořily projekty podporující rozvoj cestovního ruchu. Dále se pak jednalo hlavně o provádění rekonstrukcí a úprav vzhledu obcí, setrval zájem o oblast IT a možnost výstavby či modernizace budov a areálů pro trávení volného času. (Čepelka et. al., 2015, s. 9)

3 CHARAKTERISTIKA PROGRAMOVÉHO OBDOBÍ 2014-2020 ČR

Relativně nové programové období s sebou přineslo změny, které přispívají ke zjednodušení celého procesu čerpání prostředků především pro koncového uživatele. Toho je dosaženo skrze jednotné metodické prostředí, skrze snížení počtu operačních programů nebo zavedení informačního systému MS 2014+. Ke zjednodušení podávání projektů přispívá nově zavedený systém na elektronizaci administrativy a vyhodnocení projektů. (Provazníková, 2015, s. 167)

V programovém období byly v ČR vytyčeny 2 cíle. Cíl 1 Investice pro růst a zaměstnanost a Cíl 2, Evropská územní spolupráce. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2015, s. 3)

Pro programové období 2014-2020 v souladu s rozpočtovým rámcem EU na léta 2014-2020 byla vyčleněna finanční alokace zhruba 24 mld. EUR. Záměrem Evropské unie je, aby fondy, připravené na toto období, maximálním možným způsobem přispívaly k naplňování strategie Evropa 2020- Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Každý členský stát vypracoval Dohodu o partnerství, o jejíž schválení se stará Evropská komise a za jejíž přípravu je v ČR odpovědné Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Dohoda o partnerství na základě evropských, národních a regionálních strategických dokumentů analyzuje socioekonomickou situaci ČR, disparity či rozvojové potřeby a potenciál. Hlavní úkol Dohody o partnerství je však definování priorit a očekávaných výsledků pro celé programové období 2014-2020. Díky charakteru zastřešujícího dokumentu pro celé toto programové období je svým obsahem závazná i pro jednotlivé programové dokumenty, je těmto dokumentům hierarchicky nadřazena. Dohoda o partnerství byla schválena Evropskou komisí 26. srpna 2014. (Programové období 2014-2020, © 2016)

3.1 Příprava programového období 2014-2020 ČR

Přípravy programového období 2014-2020 ČR byly zahájeny již v roce 2010. V červnu roku 2011 Evropská komise představila své návrhy k celkové výši a podobě víceletého finančního rámce pro období 2014-2020. V měsíci srpnu 2011 vláda schválila tzv. národní rozvojové priority. Návrhy legislativy pro kohezní politiku Evropská komise představila v říjnu 2011. Až v listopadu 2012 bylo Ministerstvo pro místní rozvoj pověřeno vyjednáváním o Dohodě o partnerství, která je zmíněna již v úvodním článku kapitoly týkající se programového období 2014-2020. V listopadu tohoto roku došlo rovněž k vymezení jednotlivých operačních programů. V červnu roku 2013 vzala vláda na vědomí návrh Dohody

o partnerství. V následujícím měsíci výbor Evropského parlamentu pro regionální rozvoj schválil návrhy legislativy pro kohezní politiku v letech 2014-2020. V červenci 2013 rovněž ČR zaslala Dohodu o partnerství Evropské komisy, aby bylo zahájeno její neformální posuzování, ex ante kontrola a posuzování vlivu na životní prostředí. Evropská komise zaslala své připomínky k návrhu Dohody o partnerství Ministerstvu vnitra v říjnu 2013. V listopadu 2013 se udály 3 důležité kroky týkající se přípravy programového období 2014-2020. ČR zaslala Evropské komisy vypořádání se s připomínkami k návrhu Dohody o partnerství, instituce EU schválily víceletý finanční rámec pro období 2014-2020 a Evropský parlament schválil legislativu pro kohezní politiku v letech 2014–2020. Konečně 9. dubna 2014 vláda schválila Dohodu o partnerství a 26. srpna Evropská komise s ČR oficiálně uzavřela Dohodu o partnerství. (ČR a strukturální fondy, © 2005-2017)

3.2 Operační programy v programovém období 2014-2020 ČR

Operační programy řadíme mezi programové dokumenty. Pro operační programy je charakteristické, že jsou komplexní, více oborové a obsahují věcné zaměření pro určitou oblast. Programy jsou zpracovávány vždy vládou členského státu, samozřejmě při zachování principu partnerství a dále jsou předkládány komisi ke schválení. K financování těchto programů jsou alokovány prostředky ze strukturálních fondů, následně se programy uskutečňují prostřednictvím konkrétních projektů. Rozpočty pro jednotlivé operační programy jsou sestaveny v Dohodě o partnerství. (Provazníková, 2015, s. 149)

3.2.1 Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost se zaměřuje na rozvoj podnikových výzkumných, vývojových a inovačních kapacit a jejich propojení s okolním prostředím, dále na podporu podnikání malých a středních podniků. Součástí operačního programu jsou i intervence, které si kladou za cíl posun české ekonomiky k energeticky účinnému hospodářství. Energeticky účinné hospodářství spočívá především ve zvyšování energetické účinnosti podnikatelského sektoru, využívání obnovitelných zdrojů energie, modernizace energetické infrastruktury a zavádění nových nízkouhlíkových technologií. Dále má operační program za úkol pomoci usnadnit rozvoj podnikání a přístup ke službám státu v oblasti ICT ze strany podnikatelů i občanů, podpora je zaměřena na zavádění vysokorychlostního přístupu k internetu a rozšiřování ICT služeb. (Odbor 10500, © 2015)

3.2.2 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Cílem operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání je, aby ekonomika ČR byla založena na vzdělané, motivované a kreativní pracovní síle, dále na produkci kvalitních výsledků výzkumu a jejich využití pro zvýšení konkurenceschopnosti ČR. Zaměřuje se především na celkové zvýšení kvality vzdělání, zajištění podmínek pro kvalitní výzkum a propojení vzdělávání a výzkumu s trhem práce. Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání by měl rovněž zajišťovat princip rovného přístupu ke vzdělávání. (Operační program výzkum, vývoj a vzdělávání období 2014-2020, © 2013- 2017)

3.2.3 Operační program Zaměstnanost

Většina prostředků z operačního programu Zaměstnanost je využita na podporu zaměstnanosti, dále pak na aktivity věnované sociálnímu začleňování a boji proti chudobě a diskriminaci. Prioritou je podpora zaměstnanosti zejména u skupin osob, kde míra zaměstnanosti nejvíce zaostává. Mezi takové skupiny řadíme: mladé lidi bez praxe, starší lidi, ženy a také lidi s nízkou kvalifikací. (Habáň, 2015)

3.2.4 Operační program Doprava

Evropské prostředky z operačního programu Doprava jsou využívány především na velké infrastrukturní projekty v oblasti silniční a železniční dopravy. Investice v rámci tohoto programu však zahrnují i modernizaci vozového parku osobní železniční dopravy, což přispívá k většímu komfortu cestujících na české železnici. Součástí programu je i rozvoj inteligentních dopravních systémů a dopravní telematiky. V neposlední řadě je cílem podpora multimodální nákladní dopravy a podpora městské hromadné dopravy v elektrické trakci (metro v Praze, tramvajové a trolejbusové systémy). (Neřold et. al., 2015)

3.2.5 Operační program Životní prostředí

V rámci celkové alokace operačního programu Životní prostředí se nejvíce prostředky čerpají na zlepšení kvality ovzduší, čištění vod a opatřeními proti povodním a suchu. Dále se program zabývá oblastí odpadů a materiálových toků, ekologických zátěží a rizik a projekty z oblasti ochrany a péče o přírodu i krajinu. (Roubíčková, 2015)

3.2.6 Integrovaný regionální operační program

Integrovaný regionální operační program je velmi široce zaměřený program, směřuje především k vylepšení kvality života v různých částech ČR formou podpory rozvoje infra-

struktury, veřejné správy a dalších oblastí. Prioritními oblastmi, do nichž podpora směřuje, jsou silnice II. popřípadě III. třídy, dopravní obslužnost, integrovaný záchranný systém, sociální integrace, sociální podnikání, zdravotnická zařízení s důrazem na špičkovou specializovanou péči, vzdělávání, zlepšení energetické účinnosti v budovách, kulturní památky včetně muzeí, tzv. e-government a územní plánování měst a obcí. Podpora z IROP je územně směřována do všech krajů ČR s výjimkou hlavního města Prahy. (Představujeme IROP, 2012)

3.2.7 Operační program Praha -pól růstu ČR

Operační program Praha- pól růstu slouží k rozvoji hlavního města ČR Praha. Praha představuje klíčový region ČR a dále klíčové centrum, které přispívá ke zvýšení konkurenceschopnosti a ekonomickému růstu. Mezi oblasti, na které se program zaměřuje, můžeme zařadit: výzkum, vývoj a technologické inovace, energetické úspory a lepší veřejná doprava, sociální začleňování a boj proti chudobě, vzdělání, vzdělanost a podpora zaměstnanosti. (EU Office CS, a.s., 2016)

3.2.8 Operační program Technická pomoc

Tento operační program se zaměřuje na nastavení prostředí pro implementaci Dohody o partnerství a tematických operačních programů, které umožňuje a zjednodušuje dosažení stanovených cílů. Operační program Technická pomoc vychází ze základních předpokladů, za které považujeme existenci centrálního a kvalitního koordinátora, jednotné řízení a koordinaci Dohody o partnerství, dostupný jednotný monitorovací systém a zajištění vysokého standardu administrativní kapacity. OPTP má tedy především umožnit a usnadnit čerpání a především zajistit efektivní využití finančních prostředků. (OP Technická pomoc, © 2012)

3.2.9 Operační program Rybářství 2014-2020

Operační program rybářství podporuje chovatele ryb, rybáře či začínající podnikatele v oblasti rybářství. Prostředky jsou přidělovány například na výstavbu nebo rekonstrukci rybích líhní, nádrže pro ryby nebo zařízení na balení ryb. Žadatelé mohou rovněž získat příspěvek na odbahnění a výstavbu malých rybníků či na výstavbu hrází a lovišť. Další prostředky jsou vymezeny pro malé a střední podniky, které vyprodukují více než 3 tuny ryb za rok. Mohou postavit nebo modernizovat rybí restaurace, ubytování nebo provozov-

ny pro lov ryb či nakoupit vybavení a zařízení. Dále mohou být v rámci Operačního programu Rybářství pořádány odborné semináře a konference. (Tampír et. al. , 2016)

3.2.10 Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova má za svůj hlavní cíl obnovu, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, dále investice pro konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura. Program také podporuje diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem vytvářet nová pracovní místa a zvýšit hospodářský rozvoj. Podporován je komunitně vedený místní rozvoj, respektive metoda LEADER, která napomáhá lepšímu zacílení podpory na místní potřeby daného venkovského území a rozvoji spolupráce aktérů na místní úrovni. Mezi priority řadíme předávání znalostí a inovací formou vzdělávacích aktivit a poradenství a spolupráci v oblasti zemědělství a lesnictví. (Bednářová et. al., 2015, s. 21)

3.3 Komparace programového období 2007-2013 ČR s programovým obdobím 2014-2020 ČR

V programovém období 2014-2020 došlo proti programovému období 2007-2013 hned k několika změnám. V systému čerpání z evropských fondů došlo k zavedení novinek na evropské i české úrovni. K nejdůležitějším změnám zde patří:

- Rozšíření počtu zapojených fondů- nově vznikly fondy politiky rozvoje venkova a společné rybářské a námořní politiky.
- Nastavení systému předběžných podmínek- můžeme je definovat jako klíčový předpoklad pro účinné čerpání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů, dělíme je na obecné a tématické.
- Důraz na posílení strategického řízení a plánování při přípravě a realizaci programového období, Dohody o partnerství, jednotlivých programů a obecně na strategické práce v ČR.
- Vyšší měřitelnost přínosu podpořených operací (důraz na plnění stanovených indikátorů).
- Finanční závislost na rychlosti a kvalitě čerpání (výkonnostní rámec).
- Vyšší míra uplatnění územně specifického přístupu a využití integrovaných nástrojů.

- Vyšší míra uplatnění finančních nástrojů na úkor dotací.

V ČR mezi hlavní novinky patří především snížení počtu operačních programů, byl snížen počet tematických operačních programů a ustanoven jeden Integrovaný regionální operační program na místo původních sedmi. Další novinkou je v ČR koncepce Jednotného metodického prostředí, které má za úkol zajistit stejná pravidla skrze celý systém. Rozšíření fungování monitorovacího systému je rovněž novinkou a má za úkol zjednodušení administrativy. (Programové období 2014- 2020, ©2012)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA HORNOLIDEČSKA

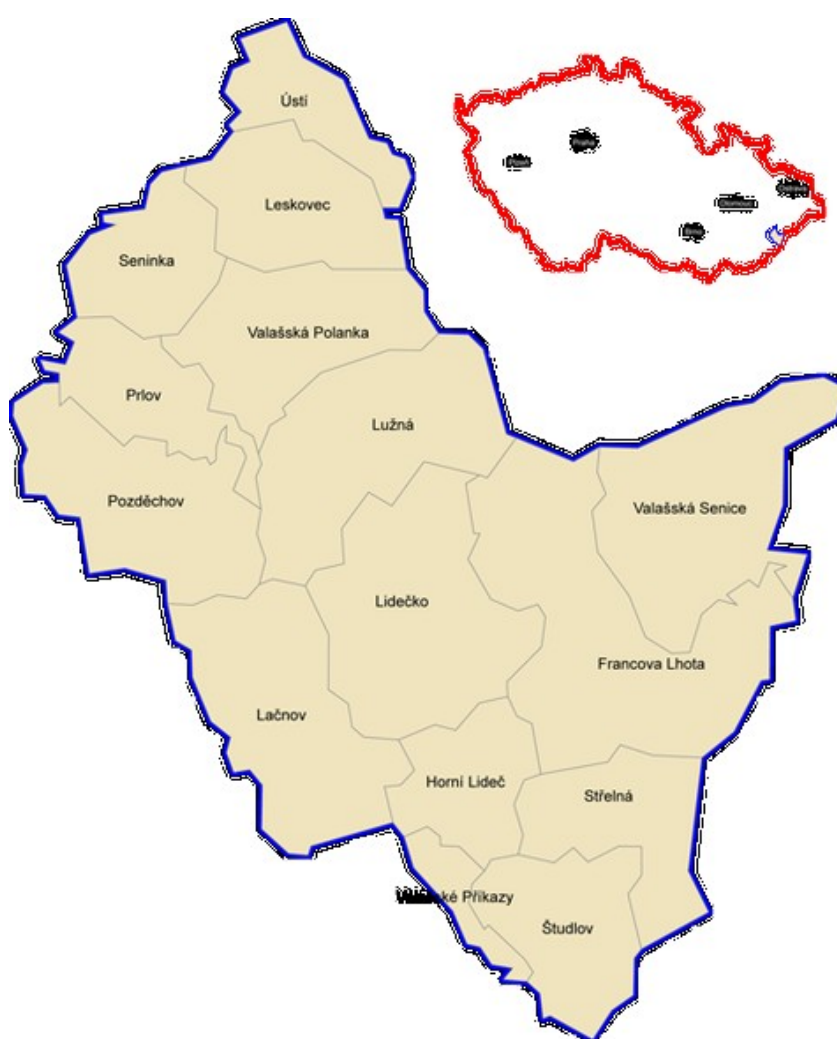
Místní akční skupina Hornolidečska byla založena v roce 2004 a to za účelem získání dotací z programu Evropské unie. To se konkrétně týkalo programu Leader, který byl již zmíněn v teoretické části bakalářské práce. Zapsaný spolek MAS Hornolidečska je založen zástupci obcí, neziskových oblastí a podnikatelskými subjekty působících na území tohoto regionu. Základním posláním spolku je především působit jako místní iniciační, řídicí a kontrolní orgán, který provádí činnosti s cílem podporovat a podněcovat inovační zavádění a realizaci nových investic v rámci místní strategie, podporovat aktéry na místní úrovni k úvahám a záměrům využití potenciálu území Hornolidečska v dlouhodobějším časovém úseku a tvorbu originálních integrovaných strategií. Dále se MAS Hornolidečska zaměřuje na nové formy zlepšování kvality života v mikroregionu, posílení ekonomického prostředí a zhodnocení kulturního a přírodního dědictví. Mimo tyto hlavní činnosti se MAS zabývá poradenstvím v oblasti dotačních titulů Evropské unie, státních a dalších grantů, zpracováním žádostí a specifických příloh k projektům, dotačním managementem a prováděním školení či seminářů. (MAS Hornolidečska, © 2017)

4.1 Základní charakteristika území MAS Hornolidečska

MAS Hornolidečska sídlí v obci Lidečko a tvoří ji 15 obcí, 30 podnikatelských subjektů a 7 neziskových organizací. Rozloha MAS Hornolidečsko je 170,1 km², počet obyvatel je 12 200 a hustota osídlení je 75 obyvatel na 1 km². Díky svému kulturnímu a přírodnímu dědictví je mikroregion předurčen k drobnému podnikání, především řemeslné výroby, podhorského zemědělství a služeb. Na základě přírodních a kulturních předpokladů je mikroregion vhodný k provozování aktivit se zaměřením na cestovní ruch, především v oblasti agroturistiky a venkovské turistiky. (Karta MAS Hornolidečska, © 2017) MAS Hornolidečska působí na území těchto 15 obcí- Francova Lhota, Horní Lideč, Lačnov, Lidečko, Střelná, Študlov, Valašská Senice, Valašské Příkazy, Valašská Polanka, Lužná, Prlov, Pozdřechov, Leskovec, Seninka a Ústí. Území MAS je součástí NUTS II Střední Morava, Zlínského kraje, dále okresu Vsetín. Nachází se u hranic se Slovenskem a sousedí s Trenčianským krajem, patří mezi příhraniční mikroregiony. Téměř polovina území MASH se nachází v CHKO Beskydy, která je největší přírodní rezervací v ČR. Částečně území MASH zasahuje také do území CHKO Bílé Karpaty. MAS Hornolidečska se řadí mezi nejhornatější a nejlesnatější území v ČR. Jedná se o typický venkovský region v geometrickém středu Valašska z hlediska polohy poledníků. (Strategie 2014-2020, © 2017)

Pro jednotlivé obce jsou pak typická úzká a dlouhá údolí se strmými svahy, kde se prolínají lesy, pastviny a zemědělské pozemky. Přírodními předpoklady pro turismus jsou přírodní útvary, které se zde nacházejí. Jedná se především o Čertovy skály v Lidečku, Pulčinské skály ve Francově Lhotě a Trčkovy skály v Lačnově. V letním období je možné se s těmito zajímavostmi regionu seznámit cykloturistikou nebo pěší turistikou, v zimě pak slouží řada lyžařských vleků v okolí. Dalším přírodním předpokladem z hlediska turismu je, že se zde vyskytuje vzácná fauna, například čáp černý a holub doupňák a chráněná flora- šafrán bělokvětý, vstavač mužský, bradáček vejčitý. (Území MAS, © 2017)

Obrázek 2 Poloha MASH na území ČR a prostorové vymezení polohy jejích obcí pro rok 2017

Zdroj: (Strategie 2014-2020, © 2017)

4.2 Vznik a vývoj MAS Hornolidečska

V září roku 2002 byl položen základ fungující místní akční skupiny formou smlouvy o spolupráci ze dne 19. 9. 2002. Od této doby v mikroregionu Hornolidečsko existuje fungující, kvalitní spolupráce založená na principu partnerství mezi veřejnou správou, soukromou sférou a neziskovými organizacemi. V roce 2003 tato spolupráce dosáhla konkrétní podoby a v srpnu téhož roku byla podána úspěšná žádost do Programu obnovy venkova, dotační titul 7, podopatření typu Leader+ na projekt „Zvýšení kvality života a ekologicky udržitelný rozvoj Valašska.“ Na další vývoj komunitně vedeného místního rozvoje v regionu měla realizace tohoto projektu zásadní vliv. Od počátku roku 2004 proběhlo velké množství seminářů s účastí pracovníků ze Zlínského kraje, jejichž účelem bylo seznámit zúčastněné subjekty s v té době chystaným programem Leader ČR a Leader+ v rámci operačního programu Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství. Na ustavující schůzi valné hromady MAS, která proběhla 20. 7. 2004, byly schváleny první stanovy MAS Hornolidečska a registrace MAS Hornolidečska na ministerstvu vnitra proběhla dne 11. 10. 2004 pod číslem jednacím VS/1-1/58650/04-R. Mezi léty 2005-2007 MAS Hornolidečska postupně realizovala 3 projekty: Leader ČR 2005 a 2006, Leader+ na období 2004-2006. V letech 2007- 2014 realizovala MAS Hornolidečska svůj rozvojový dokument „ Strategický plán Leader MAS Hornolidečska na období 2007-2013.“ V roce 2014 byla MAS Hornolidečska jakožto občanské sdružení podle nového Občanského zákoníku transformována na spolek. Nyní se MAS věnuje přípravě nových úkolů souvisejících s rozvojem venkova pro období 2014-2020. (Strategie 2014-2020, © 2017)

4.3 Financování MAS Hornolidečska

Na základě konzultace s manažerem MASH byla zjištěna forma financování provozu místní akční skupiny. Provoz je financován z části Ministerstvem pro místní rozvoj, z části příspěvkem na činnost od Zlínského kraje a dále si na svou činnost MAS vydělává zpracováním projektů a žádostí pro obce. Z důvodu neschválení integrované strategie od ministerstva pro místní rozvoj, si nyní MAS musela vzít půjčku na svůj provoz od sdružení obcí mikroregionu Hornolidečsko.

4.3.1 Financování v programovém období 2007-2013

MASH byla v roce 2007 vybrána mezi 48 MAS, které mají na realizace projektů prostřednictvím LEADER k dispozici 5-6 milionů ročně. V programovém období bylo vyhlášeno 9

výzev, které bylo možné využít k realizaci projektů v rámci FICHÍ MASH. Celkový počet podpořených projektů byl 69 a celková alokovaná částka byla přes 29 milionů korun. Celkové investice v mikroregionu, jak dotace, tak vlastní podíl, tvoří 51,5 milionů korun. Podrobný rozpis investic v rámci FICHÍ MASH, které byly uskutečněny v programovém období 2007-2013 je k nahlédnutí v příloze bakalářské práce. (data prezentace manažera MASH)

4.3.2 Financování v programovém období 2014-2020

V programovém období 2014- 2020 je možno využít alokací z operačního programu IROP či PRV. Pro obce je celková alokace z IROP je 16,5 milionu korun. Z programu pro podnikatele PRV je výše způsobilých výdajů od 50 tisíc do 5 milionů korun za jeden projekt. Ve srovnání s programovým obdobím 2007-2013 jsou alokované částky podstatně nižší. (data prezentace manažera MASH)

5 ZÁKLADNÍ SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA MAS HORNOLIDEČSKA

V této části bakalářské práce bude zpracována socioekonomická analýza území MAS Hornolidečska, která je jedním z podkladů po zjištění silných a slabých stránek území a na jejímž základě jsou dále vyhodnoceny rozvojové potřeby MASH. Bude se věnovat demografické struktuře, vzdělanostní struktuře obyvatel, trhu práce, infrastruktúře, cestovnímu ruchu a kulturním památkám území Hornolidečska. Podkladem pro vytvoření socioekonomické charakteristiky byla zejména data ČSÚ, Strategie MASH pro období 2014-2020, ale i místní šetření v obcích MASH.

5.1.1 Obyvatelstvo

V období let 1991-2015 počet obyvatel mírně narůstal, z 11 884 obyvatel v roce 1991 se počet zvýšil na 12 156 obyvatel, což je nárůst o 2,3%. V následujících letech se však i na Hornolidečsku projevil úbytek počtu obyvatel, úbytek nebyl příliš znatelný, jednalo se o necelé 1%. Z tabulky č. 1 lze vyčíst, že i ve Zlínském kraji se počet obyvatel snižuje. Jedná se o obecný trend úbytku obyvatel. Pokud se zaměříme, na jednotlivé obce regionu byl vývoj počtu obyvatel různý. V roce 2001 oproti roku 1991 došlo k nárůstu obyvatel ve většině obcí- v 10 obcích. V roce 2015 můžeme pozorovat, že už jen v 5 obcích z celkových 15 došlo k nárůstu obyvatel. Jedná se o obce Pozdřechov, Prlov, Lužná, Valašské Příkazy a Valašská Polanka. Úbytek počtu obyvatel, který jsme pozorovali v tabulce č. 1, můžeme z velké míry přisoudit migračnímu saldu. Migrační saldo v tabulkách bylo zaznamenáno pro léta 2013, 2014 a 2015. Migrační saldo představuje rozdíl mezi počtem nově přistěhovaných a počtem vystěhovaných obyvatel v územním celku. V roce 2013 byla hodnota salda -12, a dále na růstala a v roce 2015 dosahuje hodnota migračního salda více než dvojnásobek a to -35. Při porovnání migračního salda území MASH s migračním saldem za Zlínský kraj je patrné, že Zlínský kraj je na tom naproti Hornolidečsku s úbytkem obyvatel mnohem lépe. V roce 2013 bylo saldo vysoké -625, v roce 2014 se snížilo na -521 a k rapidnímu snížení došlo v roce 2015, kdy je hodnota salda -142. Z místního šetření vyplynulo, že obyvatelstvo mikroregionu migruje do větších měst především za prací a z důvodu špatného dopravního napojení. Přirozený přírůstek obyvatel můžeme pozorovat v tabulce č. 3, kde se jeho hodnota zvyšuje. Zatímco v roce 2013 byla jeho hodnota kladná, v dalších letech nabývá záporných hodnot. Zlínský kraj zaznamenává přirozený přírůstek také v záporných hodnotách, ale pozitivní je, že se hodnoty snižují.

Tabulka 1 Vývoj počtu obyvatel na Hornolidečsku v letech 1991-2015 v porovnání se Zlínským krajem

Obec	1991	2001	2011	2015
Horní Lideč	1291	1385	1430	1382
Lačnov	887	891	873	857
Lidečko	1786	1829	1831	1791
Střelná	625	620	618	577
Študlov	503	517	511	507
Valašská Senice	507	484	479	455
Valašské Příkazy	223	234	294	298
Valašská Polanka	1257	1315	1384	1404
Lužná	551	553	612	615
Prlov	540	539	538	541
Pozdětchov	575	577	558	589
Leskovec	641	667	671	666
Seninka	328	314	330	311
Ústí	542	602	639	625
Francova Lhota	1628	1629	1596	1590
Hornolidečsko	11884	12156	12364	12208
Zlínský kraj	598110	594 060	589030	584 676

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ

Tabulka 2 Pohyb obyvatelstva na Hornolidečsku- migrační saldo pro období let 2013-2015 v porovnání se Zlínským krajem

Obec	2013	2014	2015
Horní Lideč	-11	-11	-1
Lačnov	-10	-9	2
Lidečko	5	5	-23
Střelná	-7	-5	-10
Študlov	-8	1	-1
Valašská Senice	-3	-4	0
Valašské Příkazy	2	6	-5
Valašská Polanka	2	-5	17
Lužná	3	-2	-7
Prlov	-10	-2	6
Pozdětchov	8	10	5
Leskovec	-1	4	-3
Seninka	-2	-2	-9
Ústí	6	1	-9
Francova Lhota	14	-20	3
Hornolidečsko	-12	-33	-35
Zlínský kraj	-625	-517	-142

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ

Tabulka 3 Pohyb obyvatelstva na Hornolidečsku- přirozený přírůstek pro období 2013-2015 ve srovnání se Zlínským krajem

Obec	2013	2014	2015
Horní Lideč	1	9	-3
Lačnov	1	3	-2
Lidečko	-4	-8	-3
Střelná	0	-1	-3
Študlov	0	-1	5
Valašská Senice	-1	-10	-2
Valašské Příkazy	-1	6	0
Valašská Polanka	3	-6	-1
Lužná	3	-3	-2
Prlov	3	-2	4
Pozdětčov	0	-2	1
Leskovec	-4	1	-1
Seninka	-3	-1	2
Ústí	-1	-4	-4
Francova Lhota	7	0	3
Hornolidečsko	4	-19	-6
Zlíský kraj	-769	-521	-443

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ

Nejvíce početní skupinou dle věku, je na Hornolidečsku ekonomicky aktivní obyvatelstvo (15-64 let). Stejně tak je tomu i ve Zlínském kraji. Největší podíl obyvatel v produktivním věku vykazala pro rok 2015 obec Leskovec (téměř 71%), naopak nejméně obyvatel v produktivním věku má obec Střelná (67%). Když se zaměříme na věkovou kategorii 0-14 let, tedy obyvatelstvo v předproduktivním věku, vidíme, že zaujímá necelých 15% z celkového počtu obyvatel Hornolidečska. Ve Zlínském kraji je to ještě o pár procent méně, obyvatelstvo předproduktivního věku zde tvoří 14,5% z celkového počtu obyvatel. Nízký počet můžeme rovněž přisoudit obecnému trendu stárnutí populace, který jsem zmiňovala už při srovnávání vývoje počtu obyvatel. Tento trend můžeme pozorovat, i když srovnáme index stáří pro rok 2015, který nabývá hodnoty 114,58 a index stáří v roce 2011, kdy byla jeho hodnota pouze 90,1. V roce 2015 pouze v pěti obcích index nabývá hodnot pod 100. Nejmladší populace se nachází v obci Lačnov, kde index stáří nabývá hodnoty 86,27. Nejstarší populace je naopak v obci Valašská Senice a index stáří zde nabývá hodnoty 170,91. Ve srovnání indexu staří Zlínského kraje a Hornolidečska, je ukazatel na Hornolidečku příznivější. Zlíský kraj vykazuje hodnotu indexu stáří 126,26 a je řazen mezi kraje s nejstarším obyvatelstvem.

Tabulka 4 Věková struktura obyvatel v obcích Hornolidečska pro rok 2015 v porovnání se Zlínským krajem

Obec	Celkem obyvatel	0-14 let	v%	15-64 let	v%	65 let a více	v%	Index stáří 2015	Index stáří 2011
Horní Lideč	1382	232	16,8	943	68,2	207	15	89,22	68,7
Lačnov	857	144	16,8	596	69,5	117	13,7	81,25	71,6
Lidečko	1791	285	15,9	1232	68,8	274	15,3	96,14	81,5
Střelná	577	89	15,4	387	67,1	101	17,5	113,48	84,6
Študlov	507	71	14	351	69,2	85	16,8	119,72	88,5
Valašská Senice	455	55	12,1	306	67,3	94	20,7	170,91	135,9
Valašské Příkazy	298	51	17,1	203	68,1	44	14,8	86,27	62,1
Valašská Polanka	1404	211	15	990	70,5	203	14,5	96,21	80,7
Lužná	615	86	14	422	68,6	107	17,4	124,42	92,2
Prlov	541	79	14,6	374	69,1	88	16,3	111,39	107,0
Pozdřechov	589	92	15,6	386	65,5	111	18,8	120,65	143,7
Leskovec	666	80	12	472	70,9	114	17,1	142,50	126,7
Seninka	311	43	13,8	216	69,5	52	16,7	120,93	96,1
Ústí	625	87	13,9	424	67,8	114	18,2	131,03	108,0
Francova Lhota	1590	220	13,8	1118	70,3	252	15,8	114,55	100,0
Hornolidečsko	12208	1825	14,9	8420	69	1963	16,1	114,58	90,1
Zlíský kraj	585 261	84963	14,5	393025	67,2	107 273	18,3	126,26	117,8

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ

5.1.2 Vzdělanostní struktura obyvatel

Vzdělání je v tabulce č. 5 rozděleno do 7 vzdělanostních stupňů. Nejpočetnější skupinu tvoří obyvatelstvo se středním vyučením bez maturity, jak na Hornolidečsku s 39,7%, tak ve Zlínském kraji s 35,8%. V dnešní době je řemeslo velmi ceněno a učňovské obory jsou významné. I když v roce 2015 vykazuje tato skupina dosaženého vzdělání největší procento z obyvatel nad 15 let, je pravděpodobné, že do budoucna budou procenta ubývat, jelikož trendem dnešní doby je dosáhnout co nejvyššího vzdělání. Z hlediska budoucího inteligentního a udržitelného růstu je to tak ale správně. Druhou nejpočetnější skupinou je na Hornolidečsku bohužel skupina obyvatel se základním nebo neukončeným základním vzděláním, a to 24,1%. Tato skupina společně se skupinou obyvatel bez jakéhokoliv vzdělání (i když tvoří jen 0,44%) by měly do budoucna vymizet, představují totiž pro území MASH hrozbu. Každý obyvatel by měl dosáhnout alespoň středního vzdělání bez maturity či se vyučit v nějakém oboru. Skupinu obyvatel se středním vzděláním s maturitou tvoří 21,9% občanů. Když připočteme i skupinu s nástavbově získaným maturitním vzděláním jsou procenta vyrovnána skupině obyvatel se základním nebo žádným vzděláním. Do budoucna by ale bylo dobré, kdyby tato skupina ve svém počtu předběhla skupinu občanů se

základním vzděláním. Co se týká vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva, tuto skupinu tvoří 6,1% obyvatel. Když porovnáme vzdělanostní strukturu Hornolidečska se Zlínským krajem, nepočtenější skupinu ve Zlínském kraji také tvoří obyvatelé se středním vyučením bez maturity (35,8%). Liší se však v tom, že druhou nejpočtenější skupinu tvoří obyvatelé se středním vzděláním s maturitou (26,6%). Počet obyvatel bez vzdělání nebo se základním vzděláním je sice o 5,08% nižší v porovnání s Hornolidečskem. Vysokoškolsky vzdělaní obyvatelé tvoří 11% z celkového počtu obyvatel Zlínského kraje, Hornolidečsko za touto hodnotou za Zlínským krajem zaostává o 5,4%.

Tabulka 5 Vzdělanostní struktura obyvatel na Hornolidečsku k roku 2015 ve srovnání se Zlínským krajem

Obec	Celkem obyvatel nad 15 let	bez vzdělání	%	základní i neukončené	%	střední vč. Vyučení (bez maturity)	%	úplné střední s maturitou	%	nástavbové studium	%	vyšší odborné vzdělání	%	vysokoškolské	%
Horní Lideč	1150	4	0,3	227	19,7	454	39,5	309	26,9	27	2,3	8	0,7	103	9
Lačnov	713	2	0,3	218	30,6	296	41,5	142	19,9	12	1,7	4	0,6	38	5,3
Lidečko	1506	4	0,3	397	26,4	581	38,6	302	20,1	39	2,6	9	0,6	82	5,4
Střelná	488	4	0,8	132	27	231	47,3	105	21,5	10	2	2	0,4	22	4,5
Študlov	436	3	0,7	100	22,9	201	46,1	79	18,1	10	2,3	5	1,1	12	2,8
Valašská Senice	400	4	1,0	140	35	160	40	77	19,3	5	1,3	6	1,5	9	2,3
Valašské Příkazy	247	0	0,0	35	14,2	92	37,2	58	23,5	7	2,8	2	0,8	20	8,1
Valašská Polanka	1193	4	0,3	244	20,5	457	38,3	284	23,8	20	1,7	10	0,8	90	7,5
Lužná	529	3	0,6	118	22,3	184	34,8	117	22,1	6	1,1	6	1,1	26	4,9
Prlov	462	2	0,4	132	28,6	196	42,4	74	16	13	2,8	6	1,3	19	4,1
Pozděchov	497	3	0,6	136	27,4	168	33,8	97	19,5	13	2,6	3	0,6	32	6,4
Leskovec	586	4	0,7	124	21,2	228	38,9	141	24,1	13	2,2	6	1	43	7,3
Seninka	268	3	1,1	62	23,1	105	39,2	62	23,1	6	2,2	4	1,5	19	7,1
Ústí	538	0	0,0	91	16,9	205	38,1	145	27	15	2,8	4	0,7	47	8,7
Francova Lhota	1370	4	0,3	343	25	562	41	282	20,6	19	1,4	6	0,4	76	5,5
Hornolidečsko	10383	44	0,4	2499	24,1	4120	39,7	2274	21,9	215	2,1	81	0,8	638	6,1
Zlínský kraj	497667	2170	0,4	94785	19	178120	35,8	132576	26,6	13393	2,7	5367	1,1	55966	11

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ

5.1.3 Trh práce

Tato část socioekonomické analýzy je zaměřena na míru nezaměstnanosti, jenž byla sledována, pro období let 2013-2015. Z tabulky č.6, je patrný pokles míry nezaměstnanosti od roku 2013. Na území MASH byla hodnota míry nezaměstnanosti 10,07%, nad tuto hodnotu se přehouply v roce 2013 čtyři obce, a to Lidečko, Valašská Senice, Valašské Příkazy a Lužná. Nejnižší počet nezaměstnaných osob byl zaznamenán v roce 2013, v obci Leskovec (7,4%). Nezaměstnanost na území MASH v roce 2013 byla v porovnání se Zlínským krajem o 1,73% vyšší. V roce 2014 počet nezaměstnaných na Hornolidečsku celkově klesl o téměř 1,5%. Nárůst míry nezaměstnanosti byl zaznamenán pouze v obcích Střelná, Valašská Senice, Lužná a Leskovec. Zlínský kraj má v porovnání s Hornolidečskem nezaměstnanost o 1,24% nižší. V roce 2015 míra nezaměstnanosti ukazuje největší pokles ze sledovaných let. Oproti roku 2014 je to pokles nad 2%. Pozitivní je, že už v žádné z obcí nepřesahuje míra nezaměstnanosti 10%. Nezaměstnanost vzrostla pouze v obci Lačnov a Francova Lhota, a to velmi nepatrně. Hornolidečsko se v roce 2015 s mírou nezaměstnanosti dostává téměř na úroveň kraje. Poměr nezaměstnaných osob se liší už jen o necelého 0,5%. I když je v těchto letech vývoj nezaměstnanosti pozitivní, bylo by dobré, kdyby se i dále snižovala. Největším zdrojem pracovních příležitostí jsou pro místní obyvatele drobní podnikatelé a malí podnikatelé. V oblasti výroby jsou zdrojem zejména tradiční řemesla jako zpracování dřeva, zámečnictví, stolařství. Mezi zdroje pracovních příležitostí patří na Hornolidečsku i zemědělství. Významným prvkem je potravinářská výroba, jako výroba tradičních masných produktů či výroba a produkce ekologických produktů. (Členské obce, © 2017) Z tabulky č. 7 vyplývá, že podíl ekonomicky aktivních obyvatel na Hornolidečsku je obdobný jako ve Zlínském kraji, hodnota se pohybuje okolo 47%. Obyvatel vyjíždějících za prací je na území MASH 41,5%. Za Zlínský kraj je to však jen 31%, což je o 10,5% méně než na území MASH. Dále lze z tabulky vyčíst, že téměř 45% ekonomicky aktivních obyvatel pracuje v oblasti průmyslu a stavebnictví. Ve Zlínském kraji pracuje v této oblasti o 5% méně obyvatel. V oblasti služeb pracuje 22,5 % obyvatel, což je v porovnání se Zlínským krajem výrazně méně. Ve Zlínském kraji v oblasti služeb pracuje 56,7% obyvatel. Podíl ekonomicky aktivních obyvatel zaměstnaných v zemědělství se pohybuje na území MASH pouze okolo 3%, ve Zlínském kraji jsou to 2%.

Tabulka 6 Vývoj míry nezaměstnanosti na Hornolidečsku v %, v období 2013-2015

Obec	2013	2014	2015
Horní Lideč	10	8,0	5,4
Lačnov	10,4	6,7	7,4
Lidečko	12,1	9,4	8,3
Střelná	8,3	9,5	6,2
Študlov	8,8	8,2	6,8
Valašská Senice	12,2	13,3	9,5
Valašské Příkazy	12,6	5,9	1,5
Valašská Polanka	8,7	8,0	6,7
Lužná	12,2	10,8	7,0
Prlov	10,7	7,1	6,6
Pozděchov	9,8	9,2	6,6
Leskovec	7,4	8,2	6,0
Seninka	9,2	7,1	5,9
Ústí	9,6	9,5	4,6
Francova Lhota	9,01	8,1	8,5
Hornolidečsko	10,07	8,6	6,5
Zlíský kraj	8,34	7,4	6,0

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ

Tabulka 7 Podíl ekonomicky aktivních obyvatel na Hornolidečsku v %, roce 2015a ve srovnání se Zlínským krajem

Obec	Celkem obyvatel	Ekonomicky aktivní v %	Vyjíždějící za prací v %	Zemědělství v %	Průmysl a stavebnictví v %	Služby v %
Horní Lideč	1430	47,8	41,1	2,2	40,3	26,9
Lačnov	873	46,6	33,7	3,7	50,4	18,9
Lidečko	1831	44,7	36,6	3,2	43,3	19,6
Střelná	618	45,1	38,7	3,2	45,5	22,6
Študlov	511	46,8	39,3	2,1	50,6	16,3
Valašská Senice	479	44,3	27,8	4,7	48,1	11,8
Valašské Příkazy	294	44,2	43,1	4,6	42,3	23,1
Valašská Polanka	1384	49,1	52,7	2,8	49,5	25,9
Lužná	612	44,8	52,6	2,6	46	23
Prlov	538	51,1	46,2	2,9	45,5	20,4
Pozděchov	558	45,2	53,2	1,6	43,7	25,8
Leskovec	671	49,8	56,3	0,9	53,3	22,2
Seninka	330	46,7	41,6	11	39,6	26
Ústí	639	47,4	47,9	1,3	37	32
Francova Lhota	1596	49,4	28,5	3,2	41,3	20,4
Hornolidečsko	12364	47,1	41,5	3	44,8	22,5
Zlíský kraj	589030	47,8	31%	2	40,8	56,7

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat RISY-SLDB 2011

5.1.4 Infrastruktura

Dopravní infrastruktura

Obce Hornolidečska jsou napojeny na významný dopravní uzel, krajské město Zlín. Přes polovinu území MASH prochází důležitý silniční koridor I/57. Jedná se o silnici 1. třídy, která je považována za klíčovou silniční infrastrukturu, jež propojuje Východní Moravu, Slovensko a Polsko. Její celková délka je 167 859 km, z toho cca 20 km leží na území MAS Hornolidečska. I/57 tedy představuje páteř dopravní infrastruktury pro obyvatele Hornolidečska, ale je významná i pro tranzitní dopravu. Silnice spojuje členské obce s okresním městem Vsetín, jedná se o nejvytíženější dopravní infrastrukturu v území. Obcí Střelná, která se nachází u hraničního přechodu se Slovenskem, prochází silnice I/49, jejíž celková délka v regionu je 21 km. V Horní Lidči se tato silnice napojuje na I/57. V obci Valašská Polanka silnice I/49 končí a pokračuje směrem Zlín. Je tedy také významným silničním koridorem, jelikož spojuje Zlínský kraj se Slovenskem a také obce Hornolidečska s krajským městem Zlín. Mezi obcemi Francova Lhota a Valašská Senice prochází silnice druhé třídy, která se napojuje mezi Horní Lidčí a Střelnou na I/49. Silnice druhé třídy prochází dále mezi obcemi Seninka- Leskovec, Lačnov-Horní Lideč a Študlov- Valašské Příkazy. V dlouhodobém časovém horizontu je plánováno vybudování rychlostní silnice R49, která by v budoucnu měla integrovat oblast Západního Slovenska a Východní Moravy. To, že v obcích Hornolidečska existují významné silniční tahy a v obci Střelná hraniční přechod, vede k nutnosti zajištění bezpečnosti pohybu pro obyvatele. Nevyhovující je, že v mnoha obcích chybí chodníky nebo jsou ve špatném stavu. Na Hornolidečsku je významná také železniční doprava. Místní železniční trať propojuje ČR a SR a využívá ji řada mezinárodních vlaků. Potřebou regionu v této oblasti je zajištění dostupnosti vlakových zastávek nebo i rozšíření počtu parkovacích míst, aby bylo možné kombinovat více druhů dopravy. V rámci dopravní infrastruktury je třeba zmínit autobusovou dopravu. Spojí v rámci této dopravy směr Vsetín i směr Valašské Klobouky jsou dostačující. Horší je však dopravní napojení na krajské město Zlín. Z místního šetření však vyplývá, že občané Hornolidečska využívají pro dopravu do Zlína spíše osobní automobily a tak tento problém není nejdůležitějším. Hlavním problémem v oblasti autobusové dopravy je spíše špatný stav autobusových zastávek. Z pohledu dopravní infrastruktury by dále měla být řešena cyklistická doprava a zajištění bezpečnosti cyklistů. V této souvislosti je plánovaná výstavba cyklostezky Bečva- Vlára- Váh. Tato cyklostezka bude procházet Hornolidečskem a na severu bude napojena na již existující síť cyklostezek. (Strategie 2014-2020, © 2017)

Technická infrastruktura

V této oblasti můžeme považovat území MASH za dobře vybavené. Všechny obce Hornolidečska jsou plynofikované a rozsah plynofikace je pro ně dostatečný. Ve velké části obcí je provedena splašková kanalizace. Chybí jen v 5 obcích (Študlov, Seninka, Valašské Příkazy, Pozděchov a Prlov). Kanalizační síť ústí do čističky odpadních vod v Lidečku a ve Vsetíně. Připojení k internetu je dostupné ve všech obcích, většinou se jedná o bezdrátové připojení. Veřejné osvětlení se samozřejmě nachází v každé obci MASH. Problém je však s jeho technickým stavem v některých obcích a také s rozšiřováním do míst nové zástavby. Velká část stávajícího veřejného osvětlení není vybudována dle nejnovějších trendů v používání úsporných technologií a v dobrém stavu nejsou ani sloupy veřejného osvětlení. Pitná voda je v obcích Hornolidečska zajištěna dostatečnou kapacitou a její kvalita je velmi dobrá. Mnoho obyvatel má k dispozici vlastní studnu. (Strategie 2014-2020, © 2017)

Služby a vybavenost obcí

Vybavenost se odvíjí od velikosti obce. V menších obcích můžeme najít obchod, restauraci nebo hospodu, velká část malých obcí má i kadeřnictví či autoopravnu. Větší obce nabízejí širší sortiment služeb jako prodejnu oblečení nebo obuvi, květinářství či jiné specializované prodejny. Základní sportovní a kulturní infrastruktura se nachází téměř v každé obci. V obcích Horní Lideč, Lačnov a Ústí však chybí zařízení, pro organizování kulturních akcí. V obcích, kde se kulturní dům či jiné zařízení pro konání společenských akcí nachází, je v mnohých případech problémem jejich technický stav. Na území MASH se nachází pouze 3 střediska volného času pro děti a mládež (Lidečko, Lačnov, Seninka). V ostatních obcích děti a mládež mají možnost trávit svůj volný čas v zájmových kroužcích. Občanská aktivita v této oblasti je nadprůměrná, aby se mohla dále rozvíjet, bylo by dobré zajistit zázemí pro tyto spolky a zájmové skupiny. Fotbalová hřiště se nachází v každé obci kromě Pozděchova. Při fotbalovém hřišti je umístěno vždy i jedno víceúčelové hřiště, které využívají jak občané obcí, tak školky a školy. V obci Valašská Senice se nachází jediné koupaliště na území MASH. (Strategie 2014-2020, © 2017)

Školství, sociální péče, zdravotnická péče

Dle dat ČSÚ (©2017) bylo zjištěno, že na území MASH se zdravotnické služby soustřeďují spíše do větších spádových obcí. Praktického lékaře pro dospělé můžeme najít v obcích Valašská Polanka, Horní Lideč a Prlov. Dětského lékaře či zubního lékaře najdeme už jen v Horní Lidči a Valašské Polance. Z místního šetření vyplynulo, že někteří

z praktických lékařů z Horní Lidče či stomatologů dojíždí i do obce Francova Lhota. Občany Hornolidečska jsou pak využívána větší zdravotnická zařízení, kterými jsou poliklinika ve Valašských Kloboukách a nemocnice v nedalekém Vsetíně. Zdravotní péče je dle místního šetření zajištěná úměrně velikostem obcí a je dostupná všem občanům. I sociální služby jsou na Hornolidečsku občanům poměrně dostupné, především díky zřízení denního stacionáře ve Valašské Polance. Dále jsou sociální služby na Hornolidečsku zřizovány pouze terénně prostřednictvím organizací Diakonie Vsetín a Charita Vsetín. V Horní Lidči se nachází Domov pro seniory, ale pečovatelské péče a kapacita je omezená. Z dat ČSÚ jsem zjistila, že se na území MASH nachází 11 základních škol. Mateřských škol je na území Hornolidečska také 11 a dle místního šetření je kapacita dostačující. Problémem v oblasti školství jsou spíše finance a také ubývající počet dětí, které by kapacitu škol, především menších obcí naplnily.

5.1.5 Zemědělství a průmysl

Zemědělství

Především chov zvířat má na území MASH dlouholetou tradici. Převažuje zde zemědělská půda a pastviny což je příznivé pro chování skotu a také ovcí. Jelikož klimatické podmínky stěžují pěstování zemědělských plodin, převládá zde zemědělství zaměřeno spíše na chov zvířat. Místní zemědělské podniky mají za úkol péči a údržbu krajiny. V této oblasti má velký význam i pěstování ovoce a následné pěstitelské pálení. (Strategie 2014-2020, © 2017)

Tabulka 8 Zemědělské podniky na území MASH a vymezení jejich činnosti

Název podniku	Obec	Ocenění	Činnost	Eko/Neeko
AGROFYTO spol., s. r. o.	Lidečko	ANO	certifikovaný ekologický podnik, který se zaměřuje na produkci mléka a hovězího masa v BIO kvalitě	ANO
GONE, s. r. o.	Prlov	NE	firma, která se orientuje na živočišnou výrobu s důrazem na údržbu krajiny a šetrnost k přírodě	NE
ZD Francova Lhota	Francova Lhota	NE	hlavní specializací firmy je chov krav bez tržní produkce mléka	ANO
AGROSPOL Lužná, s. r. o.	Lužná	ANO	firma se zaměřuje na chov masného skotu pastevním způsobem bez produkce mléka	ANO
Pálenice Červenka	Valašské Příkazy	NE	podnik s dlouholetou se zaměřením na pálení ovocných lihovin	NE

Zdroj: vlastní zpracování na základě místního šetření

Průmysl:

V mikroregionu se nenacházejí významné průmyslové podniky, ovšem jeho poloha a dostupnost prozatím neposkytuje podmínky pro rozvoj průmyslové velkovýroby. Ve vesnicích lze najít spíše podniky, které se zabývají dřevovýrobou, drobnými řemesly a stavebními pracemi. (Členské obce, © 2017)

Tabulka 9 Největší zaměstnavatelé na území MASH a vymezení jejich činnosti

Název firmy	Obec	Počet zaměstnanců	Odvětví činnosti
WeekampDoors, s.r.o	Lačnov	200 až 249	Výroba exteriérových a interiérových dveří z exotických dřevin
KOVAR, a.s.	Leskovec	200 až 249	Dodávky ocelových kontejnerů, obytných kontejnerů a dalších ocelových konstrukcí
Kemmerich Czech, s.r.o.	Leskovec	100 až 199	Konstrukce a produkci kovodělných ohýbaných dílů pro průmysl
Josef Filák	Horní Lideč	100 až 199	Výroba potravinářských výrobků – masná výroba, provoz vlastní maloobchodní sítě
FORM, s.r.o.	Střelná	10 až 50	Výroba kompozitních dílů a plastových součástí
Vráblík, s.r.o.	Prlov	10 až 50	Zpracování betonářské oceli a výroba železobetonových konstrukcí

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Strategie 2014-2020

V tabulce č. 8 můžeme vidět sedm největších průmyslových podniků na Hornolidečsku. Objevují se zde firmy zastupující potravinářský průmysl, dřevozpracující průmysl, chemický průmysl, strojírenství či obrábění kovů.

5.1.6 Cestovní ruch

Hornolidečsko se nachází v kraji Valašska a nabízí svým návštěvníkům řadu možností jak zde strávit pěkné chvíle v každém ročním období. Na jaře je pro turisty lákadlem šafránová louka v Lačnově, která rozkvétá na začátku jara a svým rozsahem je to nejbohatší lokalita výskytu šafránu bělokvětého v celé České republice. Lokalita je prohlášena za přírodní památku. V létě poskytuje území MASH podmínky pro trávení aktivní dovolené. Nabízí zajímavá místa pro příznivce pěší turistiky a v menší míře i cykloturistiky. Dále jsou k dispozici nové sportovní areály s víceúčelovými hřišti, kde si užijí i vyznavači jiných sportů. Největší areály s víceúčelovými hřišti se nacházejí v Horní Lidči a Francově Lhotě, ovšem každá obec má k dispozici, alespoň jedno víceúčelové hřiště. Na Hornolidečsku je i několik skalních masivů, které nalákají příznivce horolezectví, především Čertovy skály

v Lidečku. Podzim na Valašsku nabízí pozorování nádherně zbarvené přírody, například z vrcholků Pulčínských skal. Toto období vybízí i k návštěvě několika památných stromů, které se na Hornolidečsku nacházejí. Nabídka pro turisty v zimním období je rovněž pestrá. Lyžaři mohou využít některý z 6 lyžařských vleků, běžkaři mohou využít bílé stopy a projet si zasněženou krajinu Valašska na běžkách. (Turistika, © 2017)

K cestovnímu ruchu se v oblasti Hornolidečska řadí rovněž agroturistika. Na území MASH se nachází 3 agroturistická centra, největší nově vybudované je v Prlově. K cestovnímu ruchu vybízí i spousta jedinečných kulturních akcí s vazbou na Valašské zvyky a tradice, které na Hornolidečsku během celého roku probíhají.

Specifická turistická místa na Hornolidečku:

Hornolidečská Magistrála

Jedná se o terénní cyklostezku a pěší trasu, která umožňuje projet si nejvýznamnější a také nejkrásnější kouty území MASH Hornolidečska. (Turistika, © 2017)

Naučné stezky

Pro pěší turistiku se na území Hornolidečska nachází hned několik naučných stezek. Za zmínku stojí například naučná stezka Vařákovi paseky, která má celkovou délku 15 km. Dále Pulčínská cesta, kde se nacházejí krásné výhledy na Valašskou krajinu a Portášská, jejímž tématem je pasekářský život a salašnictví. (Turistika, © 2017)

Rozhledny

Na území MASH se nachází dvě rozhledny. Rozhledna na Čubově kopci ve Francově Lhotě, která poskytuje výhled na Javorníky, Vizovické vrchy, Bílé Karpaty a Lyský průsmyk. Rozhledna má dřevěnou konstrukci a byla rekonstruována v roce 2004. Druhou rozhlednou je Vartovna v Senince. Ta poskytuje výhled na Vsetínské vrchy a Beskydy. Má ocelovou konstrukci. Obě rozhledny jsou doplněny o síť naučných stezek. (Turistika, © 2017)

Lačnovské rybníky a skály

Na území obce Lačnov se nacházejí 3 rybníky s možností rybolovu a výskytem vzácných rostlin. Dále je dominantou Lačnova pískovcový skalní útvar a již v úvodu zmiňované šafránové Sucháčkovy paseky. (Hornolidečsko, © 2000-2017)

Pulčínské skály Hradisko

Národní přírodní rezervace Půlčín-Hradisko je největším skalním městem na Moravě. Jedná se o nádherné místo, které je dle místního šetření turisty navštěvováno po celý rok. V zimě hlavně pro unikátní přírodní jev Ledopády. (Hornolidečsko, © 2000-2017)

Česko- Slovenský mechanický betlém

Byl uveden do provozu v Horní Lidči v roce 2011. Jedná se o dřevěný, vyřezávaný, pohyblivý betlém, s projekcí filmového snímku. Dále jsou zde vystaveny dřevostavby čtyřiceti nejzajímavějších míst Zlínského a Trenčínského kraje. (Hornolidečsko, © 2000-2017)

Agroturistické centrum v Prlově

Obec Prlov vybudovala největší agroturistické centrum na Hornolidečsku. Chátrající bývalá zemědělská usedlost byla přestavěna na moderní rekreační statek s možností ubytování pro 20 osob. Okolní pastviny obývá stádo ovcí, koz, skotu a koní. Je možné připravit si jídlo z lokálních potravin a vyzkoušet si výrobu ovčích a kozích sýrů. V agroturistickém centru se i během roku konají různé doplňkové akce. (Turistika, © 2017)

5.1.7 Kultura a památky

Nehmotné kulturní dědictví

Celé území MASH má bohatou historii, která vychází z původního osídlení. Obyvatelstvo tohoto Valašského regionu byli velmi zbožní a chudí, a proto se zde zachovává velké množství lidových tradic a zvyků, které jsou spojeny s křesťanskou vírou. Na začátku roku si obyvatelé připomínají památku Tří králů, obcí procházejí koledníci a zpívají koledy. V měsíci únoru je možné téměř v každé obci Hornolidečska potkat masopustní průvod masek s následným „pochováním basy“ což představuje začátek období postu. V období před Velikonocí se občané připravují na tyto svátky jara, v obcích jsou pořádány setkání, kde je možné vyzkoušet si tradiční Valašské zvyky, především barvení kraslic a pletení korbáčů, někdy nazývaných i tatary. Na Velikonoční pondělí, chodí potom koledníci s tatarý po domácnost a koledují. V květnu je možné vidět u domů vztyčené májky, u jejichž kácení se na konci měsíce scházejí sousedé, aby oslavili jaro. V létě začíná období tradičních poutí dle svátku světců, kterému je zasvěcen kostel v obci či obec. Na konci léta jsou tzv. Dožínky, jejichž tradice je obnovena v mnoha obcích Hornolidečska a jsou lákadlem i pro turisty. Na začátku prosince slaví svůj svátek sv. Mikuláš, což je v obcích spojeno s Mikulášskými obchůzkami, na Valašsku jsou obchůzky velmi netradiční. V obcích chodí průvod Mikuláše s čerty a dalšími specifickými maskami dva dny a navštěvují domácnosti.

Každá obec má kostýmy pro tuto akci dle své historie jiné. V době Vánoc probíhá spousta kulturních akcí, adventních koncertů a posezení, kde jsou představovány Valašské zvyky a tradice Vánoc. V období celého roku jsou v obcích organizovány kulturní akce nebo koncerty například dechové hudby. Hudebních seskupení je na Hornolidečsku mnoho. Nejstaršími soubory jsou soubor dechové hudby z Lačnova, který vznikl už v roce 1894 a dále soubor dechové hudby Lidečanka z roku 1921. (Zajímavosti regionu, © 2017)

Hmotné kulturní dědictví

Hrady a zámky

Skalní hrad Pulčín u Francovy Lhoty byl postaven ve 13. st. a zanikl koncem 15. st.. V hradní zřícenině byly nalezeny i archeologické památky například nálezy z doby bronzové, lužické nebo slovanské. Blízko Pozdřehova se nachází dřevěný zámek – Lovecký zámek Trubiska, který kdysi patřil Vizovické vrchnosti.

Církevní památky

Na území se nachází zajímavý klasicistní kostel sv. Jana Křtitele z roku 1778, stojí ve Valašské Polance a má oltář výjimečně orientovaný na západ. Druhou zajímavou církevní památkou je kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Střelné, který byl postaven v roce 1971 a vysvěcen až v roce 1992. Kostel je zajímavý tím, že voda z jedné rýny teče na Slovensko a z druhé rýny na Moravu. Za zmínku stojí i hřbitov blízko kostela, kde se nachází imitace Lurdské jeskyně se sochou panny Marie. (Hornolidečsko, © 2000-2017)

Lidová architektura a památky venkova

K nejzajímavějším lidovým památkám řadíme zejména roubenou zvonici východního typu ve Střelné z roku 1727 a roubený dům se sušárnou ovoce v Senince z roku 1832. Dále roubenky v Lačnově, Študlově či Lužné, odkud pochází roubená zvonice a Mališův dům, které dnes stojí v rožnovském skanzenu. V Horní Lidči se nachází dřevěná sýpka s pavlačí z poloviny 19. st., staré dřevěné domky a kovárna. (Hornolidečsko, © 2000-2017)

Vojenské památky

Na území Hornolidečska působilo v době 2. světové války několik partyzánských skupin, jejichž činnost připomínají památníky v Leskovci, Prlově, Lačnově či Pozdřehově. V Leskovci byla nacisty vyvražděna rodina Juříčkových, kteří vlastnili mlýn. Další památkou je škola v Lačnově, kterou navštěvoval Josef Valčík, jeden z atentáčníků na Heidricha. Vařá-

kovi Paseky v Lačnově byly v roce 1945 vypáleny a také zde dnes stojí památník. (Hornolidečsko, © 2000-2017)

Muzeum motocyklů

Jedná se o první Valašské motocyklové muzeum v Senince, je zde k vidění více než 90 modelů motocyklů z různých období 20. století. (Hornolidečsko, © 2000-2017)

6 ANALÝZA ROZVOJOVÝCH POTŘEB ZE SEKUNDÁRNÍCH DAT

Tato část bakalářské práce je zaměřena na analýzu budoucích rozvojových potřeb území Hornolidečska, která vychází ze zpracované socioekonomické analýzy.

Z analýzy dat o počtu obyvatel je patrné, že obyvatelstvo na území MASH ubývá. Jak už bylo zmíněno, jedná se o obecný trend úbytku obyvatel. Úbytek obyvatel je způsoben i vzrůstající hodnotou migračního salda a zápornou hodnotou přirozeného přírůstku. Pro budoucí rozvoj území Hornolidečska by bylo vhodné přilákání nových mladých rodin do regionu a s tím by se zvýšila i porodnost. Jelikož i index stáří v obcích Hornolidečska nabývá čím dál větších hodnot, bylo by víc než vhodné snažit se podporovat mladé rodiny na venkově. Nalákat do regionu mladé rodiny by bylo přínosné i z důvodu naplnění kapacity mateřských škol a základních škol, jelikož v některých menších vesnicích jsou kapacity na hraně a hrozí uzavření. Mladé rodiny by mohla přilákat výstavba rychlostní silnice R/49, které již byla zmíněna v sekci doprava. Rodiny by měly krajské město Zlín, kam mnoho mladých dojíždí za prací více na dosah a rovněž by se zlepšilo napojení na Slovensko.

V analýze vzdělanostní struktury obyvatel, bylo zjištěno, že nejpočetnější skupinu tvoří obyvatelé se středním vzděláním bez maturity, na druhém místě je skupina obyvatel se základním nebo žádným vzděláním. Dle mého názoru by k odstranění tohoto „handicapu“ území MASH mohla pomoci modernizace a rekonstrukce učeben na základních školách, zlepšení podmínek pro rozvoj žáků na středních a základních školách, zajištění nových moderních pomůcek či podpora výuky cizích jazyků. Zlepšil by se tak přístup studentů a žáků k učení, mohla by se zvýšit jejich motivace a v budoucnu by se upravila i vzdělanostní struktura na Hornolidečsku.

Pozitivní jev na Hornolidečsku je poměrně nízká a klesající míra nezaměstnanosti. Největším zdrojem pracovních příležitostí pro obyvatelstvo jsou drobní a malí podnikatelé, především v oboru tradičních řemesel či potravinářské výroby. Z místního šetření vyplynulo, že v obcích je nedostatek prostor či volných ploch pro podnikání. Pro budoucí rozvoj by bylo vhodné podpořit drobné podnikatele a tyto prostory zajistit. Z analýzy trhu práce dále vyplynulo, že za prací dojíždí 41,5%. To je podstatná část ekonomicky aktivního obyvatelstva a i když je oblast Hornolidečska napojena na poměrně významný dopravní uzel Zlín, občanům vyjíždějícím každý den za prací by cestování ulehčila už několikrát zmiňovaná výstavba rychlostní silnice R/49. K pohodlnému cestování ať už za prací nebo do škol by přispěla i úprava či rekonstrukce autobusových zastávek, navýšení parkovacích míst u vla-

kových nádraží a zastávek, aby mohla být doprava kombinovaná. Dále by byla především z důvodu bezpečnosti vhodná rekonstrukce chodníků u místních komunikací, či jejich celkové vybudování ve vesnicích, kde zcela chybí. Z pohledu dopravní infrastruktury by pro budoucí rozvoj území MASH bylo vhodné vystavění zmiňované cyklostezky Bečva- Vlára- Váh, která bude napojena na již existující síť cyklostezek. Byla by tak zvýšena bezpečnost cyklistů, která je ohrožována každodenním projížděním kamionů přes bývalý hraniční přechod Sřelna a dále po místních komunikacích v obcích. Výstavba cyklostezky by rovněž přispěla k rozvoji cestovního ruchu na Hornolidečsku.

Z pohledu technické infrastruktury, jsou obce Hornolidečska poměrně dobře vybaveny. Do budoucna je však ještě potřebné vybudování splaškové kanalizace v 5 obcích- Študlov, Seninka, Valašské Příkazy, Pozdětchov a Prlov. Jediným problémem je veřejné osvětlení v některých obcích. Chátrající stav sloupů veřejného osvětlení či neúsporné a nemoderní řešení veřejného osvětlení je potřeba řešit téměř ve všech obcích MASH.

Do školství na Hornolidečsku je potřeba investovat. Je nutné zmodernizovat učebny základních škol, pořídit nové učebnice a vybavení, aby žáci zlepšili svůj přístup ke škole a zlepšovala se vzdělanostní struktura obyvatel. Rovněž by bylo vhodné investovat do jazykových učeben a vyučování cizích jazyků, které jsou v dnešní době tolik potřebné.

Oblast zdravotnictví je pro oblast MASH dostačující. Oblast sociální péče je v porovnání s oblastí zdravotnictví na tom o něco hůře. Sociální služby jsou na Hornolidečsku poskytovány především terénně, či prostřednictvím nově vybudovaného stacionáře ve Valašské Polance. V Horní Lidči se nachází dům pro seniory, který je však bez jakékoliv ošetrovatelské péče. Efektivní je jeho strategické umístění naproti lékařskému středisku. Ovšem kvůli vysoké hodnotě indexu stáříby bylo v budoucnu vhodné, zbudovat domov důchodců s ošetrovatelskou péčí po celý den. Nově zbudovaný domov důchodců poskytl pracovní příležitosti pro občany Hornolidečska.

Z analýzy oblasti služeb vyplývá, že nabízené služby odpovídají vždy velikosti obce. Oblast služeb je však v každé obci dostačující. Problémem je spíše nedostatek kulturních zařízení v obcích či jejich úplná absence. Zarážející je absence kulturního domu v poměrně velké obci Horní Lideč. Potřeba budoucího rozvoje by jasně měla být směřována na vybudování kulturního zařízení v této obci i v obcích Lačnov či Ústí. Jelikož v obcích Hornolidečska existuje mnoho zájmových spolků, spolků na udržování tradic či hudebních sesku-

pení bylo by vhodné zbudovat například ve větších obcích střediska pro děti a mládež. Tato střediska se prozatím nacházejí pouze v Lidečku, Lačnově a Senince.

Pro oblast MASH je identické zemědělství, chov zemědělských zvířat či pěstitelská činnost. Místní zemědělské podniky mají za úkol i údržbu krajiny. Jelikož je zemědělství na Hornolidečsku velmi významné, pro jeho další rozvoj je vhodné investovat do této oblasti. Ať už nákupem nových modernějších strojů či jiných zařízení nebo rekonstrukcemi budov. Na Hornolidečsku se nachází několik zemědělských podniků, z nichž je významný především podnik Agrofyto, s. r.o. pro svou produkci mléka a hovězího masa v BIO kvalitě. V dnešní době je na jídlo a kvalitu potravin kladen velký důraz proto je přítomnost této farmy pro Hornolidečsku velkým přínosem, ať už z pohledu cestovního ruchu nebo reprezentace území. Dále byla socioekonomická analýza zaměřena na průmysl a největší zaměstnavatele v této oblasti. Zmíněno bylo 7 největších zaměstnavatelů Hornolidečska, kde pracuje podstatná část obyvatel. V rámci svého budoucího rozvoje by měla MASH podporovat tyto podniky, jelikož jsou zdrojem pracovních příležitostí pro občany.

Valašsko je známé v oblasti cestovního ruchu svou krásnou přírodou. Je možné zde trávit dovolenou v každém ročním období. Z pohledu cestovního ruchu poskytuje Hornolidečsko poměrně velký výběr možností, jak zde dovolenou či prodloužený víkend trávit. Další rozvoj cestovního ruchu by podpořila, již zmiňovaná výstavba cyklostezky Bečva- Vlára-Váh. Pro Valašsko je charakteristické mnoho starých zvyků a tradic, které lákají obyvatele jiných krajín k jejich poznání. K rozvoji cestovnímu ruchu by mohlo v následujících obdobích přispět například vybudování ubytování v dobovém stylu zaměřeno na tradice a život na Valašsku. Kultura na území MASH je také velmi bohatá, nachází se zde několik původních staveb, památných stromů či církevních staveb. Tyto památky jsou rovněž lákadlem pro turisty, podporují cestovní ruch v regionu, a proto je v nutná jejich údržba.

7 ANALÝZA ROZVOJOVÝCH POTŘEB Z PRIMÁRNÍCH DAT

Analýza budoucích rozvojových potřeb Hornolidečska z primárních dat byla sestavena na základě rozhovorů s aktéry MASH. Otázky byly kladeny starostům obcí území MASH, dále přímo zástupci MASH a zástupci CHKO Beskydy, jelikož se na tomto chráněném území část MASH rozkládá. Otázky, na které byl veden rozhovor s aktéry, jsou přiloženy v příloze. Dotazy byly nejdříve směřovány na minulé programové období a na projekty, již uskutečněné. Cílem bylo zjistit především, jestli nastaly nějaké problémy s udržitelností projektů. Dále byla předmětem komparace strategie a programového období v letech 2007-2013 s novým programovým obdobím 2014-2020. Otázky byly zaměřeny i na Strategii MAS Hornolidečska pro období 2014-2020 a na jaké projekty se v tomto období soustředí jednotlivé obce a sama MASH. Aktéři zodpověděli, jaká jsou rizika u projektů, jak probíhá komunikace s CHKO, s občany, se starosty a s podnikateli v rámci místní akční skupiny.

7.1 Ex post hodnocení Strategie 2007-2013

Při hodnocení minulého programového období 2007-2013 byli starostové i zástupce MASH konzistentní v názoru, že strategie v tomto období byla velmi dobrá, nic by na ní nezměnili a jediným mínusem byl malý balík finančních prostředků, které šlo čerpat. „Kdyby byl objem prostředků v tomto období větší, bylo by možné podpořit více zajímavých projektů“, uvedl v rozhovoru starosta jedné z vybraných obcí. Starostové a zástupce MASH se také shodli na tom, že v porovnání s novou strategií na období 2014-2020 bylo období 2007-2013 méně administrativně náročné a projekty nebyly tak svázány určitými podmínkami, tím se podařilo podpořit zajímavé a velmi rozdílné projekty. Aktéři rozvoje MASH se shodli, že by cestou této strategie šli znovu.

V minulém programovém období bylo uskutečněno mnoho projektů, které se týkaly mnoha různých oblastí. Pro příklad projekt Betlém, v Horní Lidči. Jednalo se o projekt regionálního významu s přesahem na Slovensko, jeho návštěvnost dosahuje 12 000 ročně, což značně podporuje cestovní ruch na Hornolidečsku a prostor může být využit i pro další obecní aktivity. V obci Horní Lideč byl zbudován také sportovní areál, který funguje celoročně a jeho návštěvnost je také několik 1000 zákazníků ročně. Dále byla v minulém programovém období zkvalitněna cyklo-turistická trasa Hornolidečska magistrála, v některých obcích byli rekonstruovány obecní úřady, včetně revitalizace středu obce (například v obci Valašské Příkazy, Prlov či Lužná), projekty byly směřovány i na opravy kulturního dědictví (Dům kardinála Štěpána Trochty ve Francově Lhotě a úprava evangelického kostela

v Prlově) či na rozvoj místního zemědělství (zakoupení moderní techniky pro firmu GONE, s. r. o. nebo vybudování zimoviště pro skot v obci Střelná). Podpořeno bylo i drobné a malé podnikání včetně valašských produktů (vybudování prodejny železářství a kovoopravny, pořízení štěpkovače na zpracování dřeva, modernizace stolařské dílny nebo vybudování bourárny masa pro AGROFYTO, s. r. o.) a v neposlední řadě cestovní ruch (zkvalitnění agroturistického zařízení- Penzion Severka, zkvalitnění lyžařského vleku v Pozdřechově či vybudování spinningového centra a půjčovny kol ve Valašské Polance). Toto je jen výčet z projektů, které byly v období 2007-2013 realizovány, v každé z oblastí bylo podpořeno mnohem více projektů i v rámci spolupráce s partnerskými MAS.

Dále byla jednána otázka věnována i tématu udržitelnosti projektů v minulosti. Starostové obcí se povětšinou vyjádřili, že s udržitelností nebyl žádný problém. Starosta jedné z obcí dodal, že s udržitelností spíše než obce mají problém podnikatelé, protože když se zavázali k splnění podmínek dotace tím, že vytvoří počet pracovních míst a následně přišla ekonomická krize, byl velký problém potom tento závazek splnit. Zástupce MASH se zmínil, že zaznamenali i případ s udržitelností projektu z důvodu insolvenčního řízení žadatele v době udržitelnosti projektu. Tato skutečnost má dopad, že po žadateli bude požadováno vrácení dotace.

Priority při vybírání projektů v období 2007-2013 byly stanoveny na základě FICHÍ a každá FICHE byla zaměřena na jinou oblast podpory. Oblasti vycházely ze zpracované strategie rozvoje území Hornolidečska, tedy Strategického dokumentu LEADER MAS Hornolidečska na období 2007-2013. Výběr projektů se uskutečňoval na základě výběrových kritérií, která byla stanovena pro každou FICHI. Na základě těchto kritérií Výběrová komise doporučila projekty k realizaci a stanovila jejich pořadí. Zástupce MASH se zmínil, že hlavními principy při výběru projektů byl vliv na zaměstnanost, vliv na rovné příležitosti, udržitelný rozvoj, efektivitu a přínos projektu. Starosta jedné z obcí dodal, že se vždy jednalo o kolektivní dohodu.

7.2 Ex ante hodnocení Strategie na období 2014-2020

V této části byly kladeny aktérům otázky týkající se programového období 2014-2020 a strategie pro toto období. Účelem bylo zjistit prozatímní hodnocení strategie a změny, které s sebou přinesla. Dále byly otázky zaměřeny na to, na jaké projekty se v tomto období budou obce a MASH soustřeďovat.

Strategie pro období 2014-2020 není hodnocena kladně ani ze strany starostů, ani ze strany zástupce MASH. Problémem je dle zástupce MASH především větší administrativní náročnost a nejasně stanovené podmínky při přípravě strategie rozvoje území MAS na období 2014-2020. To má za následek značné zpoždění. V současné době je schváleno cca. 70 strategií MAS z celkových 180, které si předložily žádost na realizaci strategie. Jelikož vyhodnocení trvá déle než rok, zkracuje se tím doba na výběr a realizaci projektů a MAS pak budou mít problémy s naplňováním indikátorů, ke kterým se zavázaly nebo které vycházejí z podmínek. Další problém, který byl zmíněn jak ze strany starostů, tak ze strany zástupce MASH jsou typy projektů, které mohou být podpořeny. Ve srovnání s minulým obdobím, kde byla podpořena široká škála různých projektů, je nyní výběr projektů, které mohou být v rámci MAS podpořeny značně omezen. Výběr je stanoven direktivně a neodpovídá potřebám jednotlivých obcí. Jeden ze starostů se dokonce vyjádřil velmi kriticky k MMR, že je proces ze strany MMR zdržován. V teoretické části bakalářské práce byly zmíněny novinky, které nové programové období přináší. Dle MMR by se ale mělo jednat spíše o ulehčení práce a administrativy. Starostové a zástupce MASH to ovšem vidí jinak.

Na otázku, které projekty jsou v programovacím období 2014-2020 prioritní, velmi konkrétně odpověděli starostové obcí. Obec č. 1 potřebuje dle starosty společenský prostor, obec č. 2 se soustřeďuje na výstavbu chodníků a zajištění bezpečnosti, dále na rekonstrukci autobusových zastávek. Zástupce CHKO se v rámci této otázky zmínil o společném projektu Trezor přírody, který by měl vzniknout na základě spolupráce s MASH. Projekt má prezentovat jedinečnost přírody a regionu na hranici čtyř CHKO. Dále se zástupce CHKO zmínil, že by bylo vhodné do budoucna promyšleně koordinovat rozvoj přírodní rezervace Pulcín Hradisko. Jelikož má značný turistický potenciál, bylo by vhodné řešit parkování, kempování, úpravu zimního provozu k proslulým ledopádům či strážní službu. Zástupce MASH zmínil, že Hornolidečsko má nyní především dva prioritní projekty a to, vybudování cyklostezky Bečva- Vlára- Váh a vybudování domu sociálních služeb Hornolidečska. Co se týká projektů MASH Hornolidečska v oblasti obcí může podpořit například projekty zaměřené na bezpečnost chodců, projekty zaměřené na rozvoj základních škol, projekty zaměřené na neformální rozvoj dětí a mládeže. Co se týká projektů předkládaných malými podnikateli a zemědělci může MASH podpořit například rekonstrukce a stavební úpravy provozoven, pořízení strojů a technologií provozoven, investice do zemědělského majetku a pořízení zemědělských strojů.

7.3 RIZIKA USKUTEČŇOVÁNÍ PROJEKTŮ

Dle starosty jedné z obcí, bude v budoucnu problémem to, aby se na realizaci větších projektů podařila získat dotace. Mnohdy je podmínky, které musí plánované projekty splnit, vyřadí z ucházení se o dotaci. Zástupce MASH vidí riziko ve vysoké administrativní náročnosti a ve velkém zpoždění při schvalování strategie. MAS a i přímo žadatelé o dotace budou mít problémy s dodržováním milníků a indikátorů ve střednědobém hodnocení.

7.4 SPOLUPRÁCE V RÁMCI MAS

Dotazy byly mířeny na spolupráci starostů a MASH, spolupráce CHKO na projektech v rámci obcí a MASH, na spolupráci s občany, na spolupráci s podnikateli a neziskovými subjekty v rámci MASH. Dotazy byly kladeny i na téma příhraniční spolupráce.

Zástupce MAS Hornolidečska se vyjádřil ke spolupráci se starosty velmi kladně, se starosty se pravidelně setkávají cca každý měsíc. Na prioritách mikroregionu se starostové většinou shodnou. Starostové obcí rovněž hodnotí spolupráci s MAS pozitivně. Zástupce CHKO hodnotí spolupráci s MASH rovněž pozitivně, a spokojenost se spoluprací s CHKO je i ze strany zástupce MASH. Starostové se k společné práci s CHKO vyjádřili povětšinou také kladně, jeden ze starostů se však zmínil, že ne moc dobré zkušenosti mají s CHKO například při územním plánování. Spolupráce s občany se v každé z obcí liší, u obce č. 1 svolávají u větších projektů veřejnou schůzi, kde jsou konkrétní projekty představeny. Občané mají možnost vyjádřit se a předložit své připomínky. Při tvorbě strategie obce byli občané zapojeni pomocí dotazníku. Pro komunikace s občany dotazníku využívá i obec č., ale starosta podotknul, že jejich návratnost je neefektivní. Raději tedy využívají hlasování na obecním webu či osobní diskusi s občany. Starosta 3. obce se zmínil, že obec řeší komunikace s občany na veřejném zasedání zastupitelstva. V rámci MASH spolupracovali občané na tvorbě strategie, která byla zpracována komunitním způsobem. Podnikatelé komunikují s MASH především na setkáních při různých příležitostech (např. valná hromada), dále prostřednictvím emailu nebo prostřednictvím individuálních jednání. Příhraniční spolupráce je hodnocena ze strany zástupce MASH také velmi kladně. V minulém programovém období byla MASH zapojena do 4 projektů v rámci této spolupráce. Komunikace v rámci MASH a mezi aktéry MASH jeví jako bezproblémová, což je silnou stránkou při tvorbě projektů pro rozvoj Hornolidečska.

7.5 ROZVOJOVÉ POTŘEBY

Část rozvojových potřeb Hornolidečska, které byly analyzovány z primárních dat získaných z rozhovoru s aktéry rozvoje MASH je konzistentní s rozvojovými potřebami, které byly analyzovány ze sekundárních dat. Starostové i zástupce MASH se shodli, že je v obcích potřebná rekonstrukce chodníku nebo jejich výstavba v obcích, kde úplně chybí. Nutná je i rekonstrukce autobusových zastávek. Rovněž by bylo dobré podpořit rozvoj základních škol a rozvoj malého a drobného podnikání. Důležitý je i rozvoj cestovního ruchu, obce MASH mají v plánu projekt ve spolupráci s CHKO s názvem Trezor přírody. Prioritou je pro MASH vybudování cyklostezky Bečva-Vlára-Váh a vybudování domu sociálních služeb. Hornolidečsko by v rámci svého rozvoje mělo investovat i do zemědělství, například nákupem nových strojů či nových moderních technologií, jelikož zemědělství je pro region Valašska typické. Na území MASH se nachází, jak již bylo v práci zmíněno i zemědělské podniky, které Hornolidečsko dobře reprezentují a zároveň se starají o údržbu krajiny. Starostové i zástupce MASH se však shodují na tom, že by bylo potřeba pro rozvoj Hornolidečska rozšířit možnosti podpory a získat vyšší alokaci finančních prostředků na zajímavé projekty v novém programovém období.

8 SWOT ANALÝZA

Na základě vypracování analýzy rozvojových potřeb ze sekundárních a primárních dat bylo dosaženo shrnutí poznatků při využití SWOT analýzy.

SILNÉ STRÁNKY	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Nízká míra nezaměstnanosti • Splašková kanalizace již téměř ve všech obcích Hornolidečska • Napojení obcí na veřejný vodovod • Plynofikace ve všech obcích • Krásná příroda Valašska, turistický potenciál území- tradice, bohatá kultura lákající turisty • Fungující mikroregion- fungující spolupráce • Bohatý společenský život, existence fungujících spolků • Kvalitní životní prostředí v CHKO 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhoršení podmínek pro podnikání • Oddalování vybudování rychlostní silnice • Nedostatek finančních prostředků z dotací • Problém s nenaplněním indikátorů u některých projektů • Ničení památek, vandalismus, kriminalita
SLABÉ STRÁNKY	PŘÍLEŽITOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Nízká úroveň vzdělání • Absence kulturního zařízení v obci Horní Lideč • Absence domu důchodců či sociálních služeb • Špatný stav chodníků v obcích, snížená míra bezpečnosti • Absence prostor určených k podnikání • Zastaralá technika zemědělských subjektů • Nízká nabídka místních specialit v restauracích Hornolidečska 	<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba rychlostní silnice, podpora návazné infrastruktury • Podpora podnikání ze strany MMR • Investice do vzdělávání ze strany MMR a MŠMT • Dostupnost dotací EU • Příhraniční spolupráce • Zvýšení počtu turistů vhodnou propagací z hlediska CZECH TURISMU • Smart village- digitalizace

9 NÁVRH KATALOGU PROJEKTŮ PRO ROZVOJ MASH

Na základě analýzy rozvojových potřeb ze sekundárních a primárních dat s ohledem na dostupné dotační tituly byly navrženy v rámci katalogu projektů tyto projekty:

- Rekonstrukce a modernizace autobusových zastávek a chodníků v obci Valašská Polanka
- Modernizace veřejného osvětlení v obci Střelná, včetně osvětlení přechodů pro chodce s prvky ochrany bezpečnosti
- Pořízení vybavení a vybudování jazykové laboratořev základní škole Horní Lideč pro rozvoj komunikace v cizích jazycích
- Pořízení nových moderních zemědělských strojů pro místní zemědělské firmy
- Výstavba centra pro malé a střední podnikatele, k podpoře vytvoření malých podniků a pracovních míst

Pro účely bakalářské práce, byly vybrány 2 projekty k podrobnému rozpracování.

9.1 Projekt č. 1- Rekonstrukce a modernizace autobusových zastávek a výstavba chodníků v obci Valašská Polanka

Cíl projektu: Výstavba chodníků a rekonstrukce autobusových zastávek podél silnic I/57 a I/49 vedoucích přes obec Valašská Polanka. Rekonstrukce a výstavba chodníků by měla přispět k vyřešení dopravně bezpečnostní situace v obci. Modernizace autobusových zastávek přispěje k většímu pohodlí cestujících ať už ve směru na krajské město Zlín, tak ve směru na město Vsetín a k zatraktivnění veřejného prostoru.

Popis projektu: Přesobec Valašská Polanka, vedou dva silniční koridory. Silnice I/57 vedoucí směrem město Vsetín a silnice I/49 směřující na krajské město Zlín. Jelikož se jedná o významné dopravní tahy, hustota provozu je zde velká. V rámci projektu budou vystavěny chodníky u křižovatky silnic I/49 a I/57 a dále v místní části obce „Dolansko“. V těchto částech obce chodníky zcela chybí a je ohrožována bezpečnost občanů, především v zimě, když musí chodit pookraji hlavní silnice. Z důvodu dosavadní absence chodníků bude nutné zpevnění povrchu kolem pozemní komunikace. Chodníky povedou podél pozemní komunikace v celkové šířce 1,5 m a budou bezbariérové, aby sloužily i osobám s omezením pohybu a orientace. Chodníky budou budovány ze zámkové dlažby. Zároveň v rámci projektu budou rekonstruovány 4 autobusové zastávky a jejich přístřešky v obci. Výstavba

autobusových zastávek je nutná opět na křižovatce silnic I/49 a I/57 v obou směrech. Nena-
cháází se zde zastávka s přístřeškem, která by umožnila občanům pohodlné cestování i
v nepříznivém počasí. Dále bude rekonstruována autobusová zastávka směrem na Vsetín
„Veřečné“, rovněž v obou směrech. Autobusové zastávky včetně zálivů budou vybudovány
v moderním stylu s přístřeškem, odpadkovým košem a lavičí k sezení, podobně jako jsou
již zbudovány zastávky ve středu obce. Celková délka realizace projektu bude zhruba 4
měsíce.

Místo realizace projektu: Obec Valašská Polanka

Předkladatel projektu: Obec Valašská Polanka

Rozpočet: Celková výše nákladů se pohybuje kolem 2 milionů Kč

Financování projektu: IROP: Programový rámec „Bezpečnost dopravy“, 95% dotace
IROP a 5% vlastní zdroje obce

Obrázek 3 Nynější stav autobusové zastávky „Veřečné“ v obci Valašská Polanka

Zdroj: foto Lukášová Eva, © 2017 (Valašský deník)

Obrázek 4 Autobusová zastávka ve středu obce Valašská Polanka jižpo rekonstrukci

Zdroj: Stavby občanské vybavenosti, © 2009 (web stavební firmy TMStav)

9.2 Projekt č. 2 Pořízení vybavení a vybudování jazykové laboratoře v základní škole Horní Lideč pro rozvoj komunikace v cizích jazycích

Cíl projektu: Cílem projektu je zkvalitnění výuky cizích jazyků v základní škole Horní Lideč. Žáci by se měli zlepšit v komunikaci v anglickém, německém a ruském jazyce. Projekt směřuje ke zlepšení uplatnění žáků v budoucích zaměstnáních, středních či vysokých školách a ke zkvalitnění vzdělanostní struktury obyvatel, která je doposud na Hornolidečsku nízká.

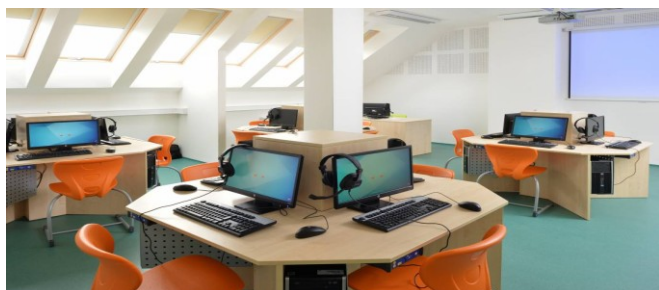
Popis projektu: V rámci projektu bude rekonstruována jedna ze tříd na moderní, multi-mediální jazykovou laboratoř. V učebně bude provedena rekonstrukce podlah a výmalba zdí. Bude pořízeno 25 stolů, 25 židlí + 1 učitelský stůl s učitelským křeslem. Učebna bude vybavena 26 pevnými počítači, včetně sluchátek s mikrofonem. Hlavní investicí bude pořízení softwaru s digitálními programy pro výuku jazyků. Samozřejmostí bude bezbariérový přístup do učebny, z důvodu sociální inkluze. Učitel bude moci vést výuku prostřednictvím digitálního ovládacího panelu. Používání digitálních materiálů bude pro žáky motivující, bude nabízet široké jazykové možnosti, konverzační aktivity ve skupině a ušetří čas učiteli. Projekt bude založen na dodržování didaktických zásad – Komenského škola hrou. Celková délka trvání realizace projektu bude 2 měsíce.

Místo realizace projektu: Základní škola Horní Lideč

Předkladatel projektu: Obec Horní Lideč

Rozpočet: Celková výše nákladů na projekt se pohybuje kolem 2,5 milionu Kč

Financování projektu: IROP: Programový rámec „Rozvoj základních a mateřských škol a školských zařízení“, 95% dotace IROP, 5% vlastní zdroje obce

Obrázek 5 Jazyková laboratoř- ilustrační foto

Zdroj: Jazyková laboratoř, © 2017 (web firmy AVMedia)

ZÁVĚR

Naplnění hlavního cíle práce bylo dosaženo prostřednictvím identifikace rozvojových potřeb mikroregionu a navržení katalogu projektů, který bude financován z prostředků EU s ohledem na možnosti programového období 2014-2020. Bylo zjištěno, že jako hlavní problém se jeví vysoký podíl obyvatel bez jakéhokoliv vzdělání nebo jen se základním vzděláním, vysoký index staří, řešení bezpečnostní situace díky absenci chodníků v některých obcích či v částech obcí kolem hlavním silničních tahů, nevyhovující stav autobusových zastávek nebo nedostatek volných ploch pro podnikání. Při realizaci projektů by mohlo dojít k riziku z důvodu pozdního schválení strategie MASH, mohlo by se stát, že nebudou naplněny indikátory a milníky v tzv. střednědobém hodnocení projektů. Projekt č. 1, který byl navržen v souvislosti se zjištěním této potřeby v socioekonomické analýze, by měl přispět k zatraktivnění veřejného prostoru a k zefektivnění bezpečnosti obyvatel. Projekt č. 2 byl navržen v návaznosti na zjištění velmi nízké úrovně vzdělanosti obyvatel. Cílem tohoto projektu je zlepšení přístupu a zvýšení motivace žáků ke studiu cizích jazyků, zlepšení uplatnění na pracovním trhu či k získávání zahraničních kontaktů místními firmami a rozvoji cestovního ruchu pro zahraniční turisty v budoucnu. Následně budou projekty evaluovány po dobu programového období 2014-2020 a měly by vést ke snižování nezaměstnanosti, k podpoře zlepšení vzdělanostní úrovně obyvatel v regionu, k udržování kvality života v mikroregionu a ekonomické výkonnosti mikroregionu Hornolidečska.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BEDNÁŘOVÁ, Renata et.al., *Operační programy v kostce: Příručka pro rozvoj venkova*. 1. Vyd. Zlín: Tigris, s. r. o., 2015, 99 s., bez ISBN (vydalo Sdružení místních samospráv ČR)
- BINEK, Jan et al. *Synergie ve venkovském prostoru*. 1. vyd. Brno: GaREP, 2011, 116 s. ISBN 978-80-904308-8-4.
- BINEK, Jan et al. *Venkovský prostor a jeho oživení*. 1. vyd. Brno: Georgetown, 2007, 140s. ISBN 80-251-19-5.
- BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, 188 s. ISBN: 978-80-7400-111-6.
- Co je rešerše, © 2017. *Knihovna.ČVÚT*[online]. Praha[cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://knihovna.cvut.cz/cs/vyhledavani/reserse/co-je-reserse>
- ČADIL, Jan. *Regionální ekonomie- teorie a aplikace*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, 152s. ISBN 978-80-7400-191-8.
- ČEPELKA, Oldřich et. al., *Veřejná správa a místní akční skupiny: Studie k rozvoji venkova*. 1. vyd. Zlín: Tigris, s. r. o., 2015, 79 s., bez ISBN (vydalo Sdružení místních samospráv ČR)
- ČESKO, 2000. Zákon č. 128/2000 Sb. ze dne 15. května 2000 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*[online]. Částka: 38. s. 1737-1764 [cit. 2017-01-24]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- Členské obce, © 2017. *Hornolidečsko*[online]. Lidečko [cit.2017-03-28]. Dostupné z: <http://www.hornolidecko.cz/cz/1-clenske-obce.html>
- ČR a strukturální fondy, © 2005- 2017. *Euroskop* [online]. Praha [cit. 2017-02-01]. Dostupné z:<https://www.euroskop.cz/8640/sekce/cr-a-strukturalni-fondy/>
- EU Office ČS, a. s., © 2016. OP Praha- pól růstu. In: *Businessinfo.cz*[online].Praha, 6. 1. 2016 [cit. 2017-02-05]. Dostupné z:<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/op-praha-pol-rustu-72674.html>

- HABÁŇ, Petr, © 2015. Evropská komise schválila Operační program Zaměstnanost, čerpání peněz tak může začít. In: *Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR* [online]. Praha, 6. 5. 2015 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/21054/TZ_070515a.pdf
- Hornolidečsko, © 2000-2017. *Východní- Morava* [online]. Zlín [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: <http://www.vychodni-morava.cz/lokalita/21>
- Jazyková laboratoř, © 2017. *AVMedia* [online]. Praha [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://www.avmedia.cz/produkty/jazykova-laborator>
- KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva- udržitelný rozvoj a finance*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer, 2012, 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
- Karta MAS Hornolidečska, © 2017. *MASHornolidečska* [online]. Lidečko [cit. 2017-03-08]. Dostupné z: <http://www.mashornolidecska.cz/files/files/karta%20MAS.pdf>
- KLUFOVÁ, Renata. *Demografický vývoj a typologie českého venkova v kontextu prostorových souvislostí*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer, 2015, 276 s. ISBN 978-80-7478-733-1.
- LUKÁČOVÁ, Eva, © 2017. V polance plánují nové zastávky autobusů. In: *Valašský deník* [online]. Vsetín, 21. 4. 2017 [cit. 2017-05-05]. Dostupné z: http://valassky.denik.cz/zpravy_region/v-polance-planuji-nove-zastavky-autobusu-20170421.html
- MAIER, Karel et. al., *Udržitelný rozvoj území*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 256s. ISBN 978-80-247-4198-7.
- MAJEROVÁ, Věra et al. *Sociální kapitál a rozvoj regionu: Příklad kraje Vysočina*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 224 s. ISBN 978-80-247-4093-5.
- MAS Hornolidečska, © 2017. *MASHornolidečska* [online]. Lidečko [cit. 2017-03-08]. Dostupné z: <http://www.mashornolidecska.cz/cz/1-mas-hornolidecska.html>
- MÁTL, Ondřej a SRNOVÁ, Eva. *Budoucnost venkova v České republice: Analýza potřeb obcí po roce 2013 z hlediska budoucí kohezní politiky a společné zemědělské politiky*. [online] Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2012 [cit. 2017-02-08]. 157 s. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/cz/publikace/analyza-potreb-venkova-ke-stazeni.aspx>

MATOUŠKOVÁ, Kamila, © 2011. Nová typologie městských a venkovských regionů NUTS 3 podle Evropské komise. In: *Deník veřejné správy* [online]. Praha, 27. 4. 2011 [cit. 2017-01-24]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6485296>

Mikroregiony a místní akční skupiny, © 2008. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. Praha [cit. 2017-01-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. © 2015. *Evropské strukturální a investiční fondy 2014–2020 v kostce*. [online] Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2017-01-26]. 48s. ISBN 978-80-7538-009-8. Dostupné z: http://www.dotaceeu.cz/getmedia/be08c4f1-ff33-4eb4-9e8c-d0b69ba4555c/ESI_fondy_v_kostce_ISBN-web.pdf?width=0&height=0

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR. *Současnost a budoucnost venkova*. [online] 2014, [cit. 2017-02-09]. 15s. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/dokumenty/dokumenty-organizace/propagace/>

NEŘOLD, Tomáš et. al. © 2015. Evropská komise schválila OP Doprava, ČR může čerpat až 125 miliard korun. In: *Ministerstvo dopravy ČR* [online]. Praha, 12. 5. 2015 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <https://www.mdcr.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/EK-schvalila-Operacni-program-Doprava,-CR-muze-cer?returl=/Vyhledavani?searchtext=opera%C4%8Dn%C3%AD%20program%20doprava%26searchmode=allwords%26aliaspath=/Vyhledavani>

O nás, © 2017. *NSMAS České republiky* [online]. Benešov [cit. 2017-02-08]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/o-nas/>

ODBOR 10500, © 2015. OP PIK je první český operační program na období 2014–2020 schválený Evropskou komisí. In: *Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR* [online]. Praha, 29. 4. 2015 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/op-pik-je-prvni-cesky-program-na-obdobi-2014---2020-schvaleny-evropskou-komisi--157752/>

OP Technická program, © 2012. *Strukturální fondy* [online]. Praha [cit. 2017-02-05]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy/OP-Technicka-pomoc>

Operační program výzkum, vývoj a vzdělávání období 2014-2020, © 2013-2017. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR* [online]. Praha [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/op-vvv>

Orgány MAS, © 2017. *MASHornolidečska* [online]. Lidečko [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <http://www.mashornolidecska.cz/cz/1-mas-hornolidecska/34-organy-mas.html>

PĚLUCHA, Martin et al. *Rozvoj venkova v programovacím období 2007–2013 v kontextu reformy SZP EU*. 1. vyd. Praha: JDS tiskárna s.r.o., 2000, 162 s. ISBN 80–86684–42–3.

Programové období 2014- 2020, © 2012. *Strukturální-fondy* [online]. Praha [cit. 2017-02-06]. Dostupné z: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020>

Programové období 2014-2020, © 2016. *Akademik věd ČR* [online]. Praha [cit. 2017-01-31]. Dostupné z: http://oei.avcr.cz/fondy_evropske_unie/programove_obdobi_2014_2020.html

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*. 3. vyd. Praha: Grada, 2015, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

Představujeme IROP, © 2012. *Strukturální-fondy* [online]. Praha [cit. 2017-02-05]. Dostupné z: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/IROP/Media/Predstavujeme-IROP>

ROUBÍČKOVÁ, Petra, © 2015. Operační program Životní prostředí 2014-2020 odstartoval. Ode dneška je zahájen příjem žádostí na ekologické projekty za více než 12 miliard korun. In: *Ministerstvo životního prostředí ČR* [online]. Praha, 14. 8. 2015 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/news_1508014_opzp_vyzva

Sčítání lidu, domů a bytů 2011, © 2012-2016. *Regionální informační servis* [online]. Praha [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce>

SEDLÁČKOVÁ, Helena a Karel BUCHTA. *Strategická analýza*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006, 121s. ISBN 80-7179-367-1.

SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 544s. ISBN 978-80-247-3568-9.

SLOVÁKOVÁ, Hana et. al., *Metodika spolupráce obcí v místních akčních skupinách*. 1. vyd. Zlín: Tigris, s. r. o., 2015, 79 s., bez ISBN (vydalo Sdružení místních samospráv ČR)

Statistiky, © 2017. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jspx?_afPp=statistiky

Stavby občanské vybavenosti, © 2009. *TMStav*[online]. Praha[cit. 2017-05-08]. Dostupné z:<http://www.tmstav.cz/reference-stavby-obcanske-vybavenosti-stavebni-upravy-autobusove-zastavky-a-hasicske-zbrojnice-ve-valasske-polance>

Strategie 2014-2020, © 2017. *MASHornolidečska*[online]. Lidečko [cit. 2017-03-08]. Dostupné z:
http://www.mashornolidecska.cz/files/files/Strategie_14_20/Strategie_MASH_2014-2020_verze_2.pdf

TAMPÍR Václav et. al. , © 2016. Ministerstvo podpoří nové chovatele ryb, těm stávajícím umožní další rozvoj. V operačním programu Rybářství je pro ně připraveno 115 milionů korun. In:*eAgri*[online].Praha, 2. 5. 2016 [cit. 2017-02-05]. Dostupné z:http://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2016_ministerstvo-podpori-nove-chovatele-ryb.html

TITTELBACHOVÁ, Šárka. *Turismus a veřejná správa*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 200 s. ISBN 978-80-247-3842-0.

Turistika, © 2017. *Hornolidečsko*[online]. Horní Lideč [cit. 2017-03-28]. Dostupné z:
<http://www.hornolidecsko.cz/cz/3-turistika.html>

Území MAS, © 2017. *MASHornolidečska*[online]. Lidečko [cit. 2017-03-09]. Dostupné z:
<http://www.mashornolidecska.cz/cz/1-mas-hornolidecska/33-uzemi-mas.html>

Vše o území, © 2017. *Český statistický úřad* [online]. [cit.2017-03-27]. Dostupné z:
https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jspx?_afPfm=home

VYMĚTAL, Jan. *Průvodce úspěšnou komunikací: Efektivní komunikace v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008, 328s. ISBN 8024767422.

WOODS, Michael. © 2011.*Rural*. [online] New York: Taylor & Francis [cit. 2017-02-19]. 352 p. ISBN 0-203-84430-0. Dostupné z:
https://books.google.cz/books?id=sqfHBQAAQBAJ&pg=PT51&dq=rural+definition&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwje28_zqZ_SAhWHWCwKHVUtA74Q6wEIUjAI#v=onepage&q=rural%20definition&f=false

WOODS, Michael. *Ruralgeography:Processes, Responses and Experiences in Rural Restructuring*. 1. st ed. Londýn: SAGE Publications, 2005, 331 p. ISBN 0-7619-4761-2.

Zajímavosti regionu, ©2017. *Hornolidečsko*[online]. Horní Lideč [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: <http://www.hornolidecko.cz/cz/4-zajimavosti-regionu/40-folklor-a-lidove-tradice.html>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IROP	Integrovaný regionální operační program
MAS	Místní akční skupina.
MASH	Místní akční skupina Hornolidečska.
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj.
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.
NS MAS	Národní síť místních akčních skupin.
OP	Operační program
OPTP	Operační program technická pomoc.
SLDB	Sčítání lidu domů a bytů.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Historie vzniku MAS v ČR	24
Obrázek 2 Poloha MASH na území ČR a prostorové vymezení polohy jejich obcí pro rok 2017.....	33
Obrázek 3 Nynější stav autobusové zastávky „Veřejčné“ v obci Valašská Polanka.....	61
Obrázek 4 Autobusová zastávka ve středu obce Valašská Polanka již po rekonstrukci	61
Obrázek 5 Jazyková laboratoř- ilustrační foto	62

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Vývoj počtu obyvatel na Hornolidečsku v letech 1991-2015 v porovnání se Zlínským krajem.....	37
Tabulka 2 Pohyb obyvatelstva na Hornolidečsku- migrační saldo pro období let 2013-2015 v porovnání se Zlínským krajem.....	37
Tabulka 3 Pohyb obyvatelstva na Hornolidečsku- přirozený přírůstek pro období 2013-2015 ve srovnání se Zlínským krajem	38
Tabulka 4 Věková struktura obyvatel v obcích Hornolidečska pro rok 2015 v porovnání se Zlínským krajem	39
Tabulka 5 Vzdělanostní struktura obyvatel na Hornolidečsku k roku 2015 ve srovnání se Zlínským krajem	40
Tabulka 6 Vývoj míry nezaměstnanosti na Hornolidečsku v %, v období 2013-2015	42
Tabulka 7 Podíl ekonomicky aktivních obyvatel na Hornolidečsku v %, roce 2015 a ve srovnání se Zlínským krajem.....	42
Tabulka 8 Zemědělské podniky na území MASH a vymezení jejich činnosti.....	45
Tabulka 9 Největší zaměstnavatelé na území MASH a vymezení jejich činnosti.....	46

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA 1 SEZNAM OTÁZEK K ROZHOVORU SE ZÁSTUPCEM MASH.....	74
PŘÍLOHA 2 SEZNAM OTÁZEK K ROZHOVORU SE STAROSTY OBCÍ.....	75
PŘÍLOHA 3 SEZNAM OTÁZEK K ROZHOVORU SE ZÁSTUPCEM CHKO.....	76
PŘÍLOHA 4 PŘEHLED FINANCOVÁNÍ MASH V OBDOBÍ 2007-2013	77

PŘÍLOHA 1 SEZNAM OTÁZEK K ROZHOVORU SE ZÁSTUPCEM MASH

- 1) Jaké projekty byly v posledních letech podávány a zpracovávány? Byly všechny úspěšné a splňují svůj účel?
- 2) Na základě čeho byly stanoveny priority při výběru projektů?
- 3) Byl v minulosti problém s udržitelností projektů?
- 4) Jak hodnotíte strategii v letech 2007-2013? Co se mělo udělat jinak? Co vidíte jako problém? Šel byste cestou strategie 2007-2013 znovu?
- 5) Jak prozatím hodnotíte strategii na léta 2014-2020? Jaké změny přináší?
- 6) Na jaké projekty se nyní soustřeďujete? Jaké jsou vaše priority? Jaké jsou podle Vás potřeby MAS Hornolidečska, co se může z hlediska vypsání výzev podpořit?
- 7) Jaké vidíte rizika při uskutečňování projektů v budoucnu?
- 8) Jak probíhá komunikace a jednání se starosty? Shodují se cíle a priority? Jsou jednotlivé obce konzistentní v názorech nebo se jejich názory při výběru projektů rozcházejí?
- 9) Jaký je postoj CHKO k projektům? O jakých konkrétních věcech s CHKO jednáte?
- 10) Jak probíhá komunikace s podnikatelskými subjekty?
- 11) Jak probíhá komunikace s občany? Jsou nějaké diskuze ohledně projektů? Jsou zpracovávány dotazníky?
- 12) Jakým způsobem probíhá spolupráce s partnerskými MAS a příhraniční spolupráce?

PŘÍLOHA 2 SEZNAM OTÁZEK K ROZHOVORU SE STAROSTY OBCÍ

- 1) Jaké projekty byly v posledních letech podávány a zpracovávány? Byly všechny úspěšné a splňují svůj účel?
- 2) Na základě čeho byly stanoveny priority při výběru projektů?
- 3) Byl v minulosti problém s udržitelností projektů?
- 4) Jak hodnotíte strategii v letech 2007-2013? Co se mělo udělat jinak? Co vidíte jako problém? Šly byste cestou strategie 2007-2013 znovu?
- 5) Jak prozatím hodnotíte strategii na léta 2014-2020? Jaké změny přináší?
- 6) Pokud vaše obec vytváří vlastní strategii rozvoje je v souladu se strategií rozvoje MAS?
- 7) Na jaké projekty se nyní soustřeďujete? Jaké jsou vaše priority? Jaké jsou podle Vás potřeby MAS Hornolidečska a co se může z hlediska vypsání výzev podpořit?
- 8) Jaké vidíte rizika při uskutečňování projektů v budoucnu?
- 9) Jaký je postoj CHKO k projektům? O jakých konkrétních věcech s CHKO jednáte?
- 10) Jak probíhá komunikace s občany? Jsou nějaké diskuze ohledně projektů? Jsou zpracovávány dotazníky?
- 11) Jak probíhá komunikace Vaší obce se zástupci MAS Hornolidečska? Jsou Vaše názory konzistentní při výběru projektů se starosty z okolních vesnic nebo se při výběru projektů rozcházejí?
- 12) Jak probíhá komunikace s podnikatelskými subjekty?

PŘÍLOHA 3 SEZNAM OTÁZEK K ROZHOVORU SE ZÁSTUPCEM CHKO

- 1) Jak probíhá Vaše spolupráce s MAS Hornolidečska?
- 2) Které projekty byly v minulosti společně s MAS diskutovány? Byly nějaké neshody nebo se dospělo vždy ke shodě?
- 3) Jaké projekty by podle Vás měla MAS Hornolidečska nastavit ve vztahu k ochraně přírody a podpoře cestovního ruchu?
- 4) Jaká je úroveň komunikace s různými MAS chráněné krajinné oblasti? Jak probíhá komunikace s MAS Hornolidečska oproti jiným MAS?

PŘÍLOHA 4 PŘEHLED FINANCOVÁNÍ MASH V OBDOBÍ 2007-2013

Žadatel	Název projektu	Dotace	Celková cena
Sdružení obcí Hornolidečska	Zkvalitnění Hornolidečské magistrály a údržba zeleně v obcích Hornolidečska	1 700 000	2 000 000
Valašská Polanka	Stavební úpravy úseku Hornolidečské magistrály v obci Valašská Polanka	498 572	639 196
Leskovec	Stavební úpravy úseku Hornolidečské magistrály v obci Leskovec	502 500	804 000
Valašské Příkazy	Úprava středu obce Valašské Příkazy	290 988	323 320
Celkem		2 992 060	3 766 516

Žadatel	Název projektu	Dotace	Celková cena
Pozděchov	Boží muka Pozděchov	275 130	305 700
Farnost Francova Lhota	Dům kardinála Štěpána Trochty - muzeum, soc. zázemí	497 700	553 000
Českobratrská církev evangelická Pozděchov	Úprava objektu evangelického kostela v Pozděchově	285 000	570 000
Celkem		1 057 830	1 428 700

Žadatel	Název projektu	Dotace	Celková cena
Študlov	Kulturní dům Študlov	494 916	798 252
Seninka	Zázemí pro kulturu a činnost zájmových sdružení a spolků v obci Seninka	335 876	430 610
Valašská Senice	Rekonstrukce prodejny potravin v obci Valašská Senice	463 886	594 725
Lidečko	Technické a sociální zázemí kulturního a společenského areálu u motorestu „Čertovy skály“	463 172	593 810
MS Trubiska Pozděchov o.s.	Rekonstrukce objektu u loveckého zámečku na Trubiskách	500 239	1 000 472
SDH Valašská Polanka	Výměna požárních vrat u Hasičského domu ve Valašské Polance	135 000	150 000
SDH Horní Lideč	Vybavení Výcvikového střediska dobrovolných hasičů pro hasičský sport	486 000	540 000
SDH Lačnov	Vybavení hasičského komunitního centra Lačnov	495 000	550 000
Společenský klub Lidečko	Vybavení společenského klubu Lidečko	126 450	140 500
Prlov	Rekonstrukce komunitního centra v obci Prlov	447 300	596 400
OS Úsměv	Vybudování provozního zázemí občanského sdružení Úsměv v Senince	324 000	360 000
Ústí	Rekonstrukce budovy hasičské zbrojnice v obci Ústí	499 500	666 000
Lužná	Stavební úpravy budovy OÚ	470 664	627 553

Žadatel	Název projektu	Dotace	Celková cena
JRZ, s.r.o.	Oprava budovy kravína zemědělské farmy JRZ, s.r.o.	430 000	860 000
Radek Zicha	Pořízení techniky na údržbu zemědělských ploch	500 000	1 200 000
GONE, s.r.o.	Pořízení mobilní zemědělské techniky pro firmu GONE, s.r.o.	499 000	1 086 000
Miloslav Brhel	Nákup techniky na zpracování píce.	500 000	1 000 000
AG Stema, s.r.o.	Vybudování zimoviště pro skot v obci Střelná	506 000	2 530 000
ZD Francova Lhota	Mobilní prostředky na údržbu krajiny	488 500	1 172 400
Radek Zicha	Modernizace strojového vybavení	450 000	900 000
JURÁŇ, s.r.o.	Pořízení techniky na zemědělskou činnost	390 200	780 400
Celkem		3 763 700	9 528 800

Žadatel	Název projektu	Dotace	Celková cena
Radim Liška	Jednokotoučová pila pro podélné řezání	492 500	985 000
Hana Slováková	Specializovaná prodejna drogerie a domácích potřeb	500 000	1 190 000
PARADON, s.r.o.	Odsávání a filtrace vzduchu svařovací dílny	252 000	499 800
Alois Pohůnek	Modernizace stolařské firmy Pohůnek ve Střelné	500 000	1 000 000

Marie Trchalíková	Zkvalitnění služeb cukrárny – venkovní posezení	500 000	1 000 000
Ing. Petr Ryza	Prodejní sklad stavebních, truhlářských a zámečnických potřeb	504 000	840 000
Dřevostav K+Ř	Pořízení granulační linky na výrobu dřevěných pelet	297 000	594 000
Miroslav Mikeska	Pořízení sušičky dřeva	497 500	1 194 000
Josef Slánský	Provozovna dřevovýroby v obci Horní Lideč	510 000	1 224 000
Tomáš Švirák	Pořízení vybavení a úprava vnějších ploch autoservisu Švirák	300 000	800 000
Tomáš Martinka	Vybavení pneuservisu a autoservisu PNEUMARTINKA	499 000	1 197 600
Zdeněk Tkadlec	Vybudování zázemí prodejny železářského zboží a kovoopravny	418 000	1 003 200
POZ-Dřevo	Pořízení mobilního stroje – nakladače pro manipulaci s dřevem	506 250	1 350 000
Jiří Kabrhel	Nové výrobní zařízení stolárny Kabrhel	299 000	598 000
Jan Trochta	Rozšíření strojního vybavení stavební firmy Jan Trochta	450 000	900 000
IQ Budovy, s.r.o.	Inteligentní domov - nekonečné možnosti	82 840	165 680
Marie Smetanová	Zřízení cukrářské výroby ve Valašské Senici	832 000	457 600
Jiří Fusek	Stavební úpravy truhlářské dílny	497 500	995 000
Jiří Baroš	Pořízení štěpkovače na zpracování	495 000	990 000

	dřevo		
Celkem		8 432 590	16 983 880

Žadatel	Název projektu	Dotace	Celková cena
Agrospol Lužná, s.r.o.	Modernizace dílen dřevovýroby společnosti AGROSPOL LUŽNÁ, s.r.o.	390 000	780 000
KOVAR, s.r.o.	Rekonstrukce zpevněné plochy a oplocení areálu společnosti KOVAR, s.r.o.	509 000	1 221 600
Celkem		899 000	2 001 600

Žadatel	Název projektu	Dotace	Celková cena
AGROFYTO	Vybudování bourárny masa	497 000	994 000
Carnex, s.r.o.	Pořízení rekuperační jednotky v provozovně Carnex, s.r.o.	107 500	215 000
Miroslava Chovančová	Pořízení technologie na zpracování mléka a výrobu mléčných výrobků	498 500	997 000
Celkem		1 103 000	2 206 000